

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Navržení postupových kroků realizace finančního auditu v podniku

Proposing of Particular Steps of Implementation of the Financial Audit in the Company

Student: Bc. Kateřina Slatinová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jindra Peterková, Ph.D

Ostrava 2010

Místopřísežné prohlášení:

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.
Přílohy č. 3, 4, 5, 23 a 24, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

Dne .....

Podpis .....

OBSAH

1.	ÚVOD.....	1
2.	TEORETICKÁ A METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA	3
2.1	VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	3
2.1.1	<i>Audit .....</i>	3
2.1.2	<i>Externí audit - ověřování účetní závěrky auditorem .....</i>	4
2.1.3	<i>Interní audit .....</i>	5
2.1.4	<i>Interní auditor .....</i>	6
2.1.5	<i>Účetnictví a účetní výkazy .....</i>	6
2.2	FINANČNÍ AUDIT – INTERNÍ AUDIT FINANČNÍ SITUACE.....	7
2.2.1	<i>Význam finančního auditu .....</i>	8
2.3	PŘÍSTUPY K ORGANIZOVÁNÍ FINANČNÍHO AUDITU	9
2.3.1	<i>Přístup k organizování auditu podle Hájka .....</i>	9
2.3.2	<i>Přístup k organizování auditu podle Dvořáčka a Kafky .....</i>	11
2.3.3	<i>Přístup k realizační fázi finančního auditu dle Dvořáčka .....</i>	13
2.4	METODY A TECHNIKY VYUŽITELNÉ PŘI FINANČNÍM AUDITU	15
2.4.1	<i>Analýza poměrových ukazatelů .....</i>	15
2.4.2	<i>Metody zobrazení vývoje a srovnání poměrových ukazatelů .....</i>	25
2.4.3	<i>Benchmarking .....</i>	26
2.4.4	<i>Metody souhrnného hodnocení a predikce finanční tísně .....</i>	28
2.5	POSTUP REALIZACE	30
3.	APLIKAČNÍ ČÁST	31
3.1	CHARAKTERISTIKA PODNIKU	31
3.1.1	<i>Předmět činnosti firmy .....</i>	31
3.1.2	<i>Historie firmy .....</i>	33
3.1.3	<i>Dosavadní hodnocení finanční situace .....</i>	33
3.2	NÁVRH POSTUPU FINANČNÍHO AUDITU	34
3.3	DEFINOVÁNÍ FAKTORŮ OVLIVŇUJÍCÍCH ORGANIZACI	35
3.3.1	<i>Sezónnost .....</i>	35
3.3.2	<i>Konkurence .....</i>	35
3.3.3	<i>Pohledávky .....</i>	36
3.3.4	<i>Závazky .....</i>	38

3.4	PLÁNOVÁNÍ AUDITU	39
3.4.1	<i>Roční plán auditů .....</i>	39
3.4.2	<i>Cíl auditu.....</i>	40
3.4.3	<i>Způsob zabezpečení.....</i>	40
3.4.4	<i>Prostředky k zabezpečení .....</i>	41
3.4.5	<i>Postup realizace auditu.....</i>	41
3.5	PROGRAM AUDITU.....	44
3.6	PŘÍPRAVA AUDITU	45
3.7	POČETNÍ OPERACE	45
3.8	ANALÝZA VÝSLEDKŮ – JEJICH HODNOCENÍ	45
3.8.1	<i>Vývoj poměrových ukazatelů v čase.....</i>	46
3.8.2	<i>Souhrnné hodnocení a predikce finanční tísně v časovém vývoji.....</i>	53
3.8.3	<i>Srovnání s konkurenčním subjektem a odvětvovými výsledky.....</i>	54
3.9	NÁVRH DOPORUČENÍ	56
3.10	PŘEDÁNÍ VÝSLEDKŮ	56
3.10.1	<i>Závěrečná zpráva.....</i>	57
3.10.2	<i>Prezentace.....</i>	57
3.11	HODNOCENÍ AUDITNÍCH ČINNOSTÍ A MONITORING REALIZACE NÁVRHŮ	57
4.	SHRUTÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ	58
4.1	SHRUTÍ.....	58
4.2	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	60
5.	ZÁVĚR	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	64

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Přílohy

1. Úvod

Veškeré podnikatelské subjekty by měly posuzovat výsledky dosažené svou činností. V současné době, kdy se podniky nachází v době nejistoty a všudypřítomného rizika, se význam takového hodnocení zvyšuje, neboť mnohé firmy jen obtížně naplňují své cíle a může být ohrožena jejich konkurenceschopnost. K tomu, aby mohla být firma konkurenceschopná, musí být schopna pružně reagovat na nastalé situace, a proto se zde objevuje nutnost potřeby kvalitních a včasných informací, které slouží ke správnému rozhodnutí, jenž může mít vliv na celý podnikatelský subjekt a tím ovlivnit jeho vývoj.

Mezi základní informace se řadí ty z finanční oblasti, neboť je potřeba poznat a pochopit v jaké situaci se podnik nachází, jak se jeho situace vyvíjela v čase a také jaký je předpoklad budoucího vývoje. Tyto a další informace lze získat například pomocí interního auditu, který je v České republice využíván od 90. let 20. století a není pro podnikatelské subjekty nařízen ani upraven zákonem. Tento typ auditu je realizován v rámci firmy a kromě interního přínosu se vyskytuje také přínos vzájemné spolupráce s externím auditem a to obzvláště ve sdílení zkušeností, testovacích metod a procedur a také při vytváření auditorských závěrů.

Vzhledem k současné situaci je interní audit nucen projít změnami a to zejména z pohledu nákladové optimalizace a zvyšování efektivity. Problémy také vznikají například při sestavení systému ukazatelů, které mají v současnosti klesající vypovídací schopnost. Základem všech kroků při realizaci auditu by mělo být zaměření na rizika vznikající v měnícím se podnikatelském prostředí. Tyto závěry vychází z „Nového globálního průzkumu interního auditu 2009“ zaměřeného na stav profese v období krize, vypracovaného společností PricewaterhouseCoopers. Výsledkem tohoto průzkumu je, že úspěšný interní audit může být jen ten, který se zaměří na nepřetržitě se měnící rizikové prostředí společnosti.

Finanční audit, jako jedna oblast interního auditu, spočívá ve zpracování informací plynoucích z účetních výkazů, které v podniku slouží jako významný zdroj ekonomických informací. Tyto informace musí být v podniku zpracovávány tak, aby mohly být využity při jejím řízení. Jedná se o využití analýz a rozborů ukazatelů, které vypovídají o podnikové

situaci. Závěry, které plynou z realizace finančního auditu, přispívají ke zhodnocení finanční situace podniku, odhalení případných rizik a správným rozhodnutím vedení společnosti.

Cílem diplomové práce je navržení postupových kroků realizace finančního auditu ve stavebním podniku s následnou implementací těchto kroků při realizaci finančního auditu za období let 2006 – 2008 s využitím analýzy poměrových ukazatelů, metod souhrnného hodnocení a benchmarkingu.

2. Teoretická a metodologická východiska

Tato kapitola se věnuje vymezení základních pojmů, metod a ukazatelů, které souvisí s tématem práce. Vymezení teoretických a metodologických východisek se opírá o publikace domácích i zahraničních autorů, internetové zdroje a také články uveřejněné v odborných časopisech.

Vymezení základních pojmů se opírá o publikace Dvořáček, J. [2], Meigs, B. W.; Whittington, R. O.; Pany, K.; Meigs, F. R. [7], Mikovcová, H. [8], Müllerová, L. [9], Nejezchleba, M. [10] Raffégeau, J.; Dufils, P.; Ménonville, D. [11], Ricchuite, D. N. [12], Růčková, P. [13], Schiffer, V. [16], Truneček, J. [18].

Finanční audit vychází z publikace Dvořáček, J. [2], Hájek, K. [5], Nejezchleba, M. [10], Raffégeau, J.; Dufils, P.; Ménonville, D. [11], Truneček, J. [18].

Popis přístupů k organizaci finančního auditu vychází z publikací Hájek, K. [5], Dvořáček, J. [2], Dvořáček, J.; Kafka, T. [3].

Metody používané při finančním auditu vychází z publikace Dvořáček, J. [1], [2], Dvořáček, J.; Kafka, T. [3], Grünwald, R.; Holečková, J. [4], Marinič, P. [6], Růčková, P. [13], Sedláček, J. [14], [15], Souček, Z. [17].

2.1 Vymezení základních pojmů

Na začátku teoretické části jsou vymezeny základní pojmy vztahující se k oblasti auditu, a to jak interního, tak externího.

2.1.1 Audit

Tato práce je zaměřena na oblast auditu, a proto je důležité si vymežit tento pojem. Podle Trunečka (2004) je audit charakterizován takto: „*S pojmem audit je většinou spojeno finanční hospodaření podniku. V angličtině znamená audit revizi, kontrolu účtů. V latině je základem slova slyšet, poslouchat, dozvídat se. V současné době reprezentuje audit objektivitu, činnost a nástroj kvalifikovaného řízení, ale v poslední době je tato činnost spojena také s velkými účetními skandály a podvody.*¹

---

¹ TRUNEČEK, J. a kol. *Interní manažerský audit*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. s. 43. ISBN 80-86419-58-4.

Autoři Meigs, Whittington, Pany a Meigs (1989) popisují audit jako zkoumání účetních záznamů a jiných finančních údajů s cílem je prozkoumat a zajistit kompletní pohled na firemní situaci.

Audit nemá pouze jednu podobu, ale je podle Dvořáčka (2003) nutné audit dělit na externí a interní, kdy jejich rozdíl spočívá v povinnosti realizace a lidech, kteří je realizují.

2.1.2 Externí audit - ověřování účetní závěrky auditorem

S oblastí auditu souvisí účetní závěrka, která je podle Schiffera (2009) významný účetní záznam, vyhotovující se na konci účetního období a skládající se z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a doplňující přílohy, která vysvětluje informace uvedené v rozvaze a VZZ (např. týkající se splatných závazků pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění).

Ze zákona o účetnictví, jak uvádí Schiffer (2009), vyplývá povinnost ověření řádné a mimořádné účetní závěrky auditorem, pokud daná účetní jednotka dosáhne stanoveného kritéria:

- celková aktiva jsou větší než 40 mil. Kč (neupravené o oprávky a opravné položky),
- roční čistý obrát přesáhne výši 80 mil. Kč (výnosy snížené o prodejní slevy a dělené počtem započatých měsíců a vynásobené dvanácti),
- průměrný přepočtený stav zaměstnanců byl během účetního období větší než 50.

U akciové společnosti se účetní závěrka ověřuje, pokud za dané a předcházející období dosáhne nebo překročí alespoň jedno ze tří výše uvedených kritérií.

U ostatních obchodních společností a družstev se účetní závěrka ověřuje, pokud za dané a předcházející období dosáhnou nebo překročí alespoň dvě ze tří uvedených kritérií. U družstva se zaměstnancem rozumí také pracovní vztah člena k družstvu.

Externí audit představuje podle Dvořáčka (2003) vyjádření objektivního názoru kvalifikovaného odborníka, jenž je nezávislý na auditované společnosti, zda stav hospodaření zkoumané společnosti odpovídá současné ekonomické a finanční situaci společnosti a také to, zda se řídí obecně přijatými účetními zásadami.

2.1.3 Interní audit

Základní definice interního auditu je uveřejněna na internetových stránkách Českého institutu interních auditorů: „*Interní audit je nezávislá, objektivně ujišťovací a poradenská činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci. Interní audit pomáhá organizaci dosahovat jejich cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování účinnosti systému řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a řízení a správy organizace (Definice interního auditu dle Rámce profesní praxe interního auditu).*“²

Podle Českého institutu interních auditorů se interní audit zaměřuje na hodnocení vnitřního kontrolního systému tím, že vedení společnosti poskytuje informace, analýzy, hodnocení a doporučení k co nejeftivnějšímu plnění cílů. Dále poskytuje ujistění o tom, že si je společnost vědoma rizik, které se v jejím okolí vyskytují a zda je zvládá.

Hlavní cíl interního auditu je podle Ricchuiteho (1994) popsán takto: „*Cílem interního auditu je pomáhat všem členům managementu při efektivním plnění jejich úkolů tím, že jim bude poskytovat analýzy, hodnocení, doporučení a stálé komentáře, týkající se zkoumaných činností.*“³

Mezi služby spadající do oblasti interního auditu patří např. finanční audit, prevence a odhalování podvodu, audit operace, ekologický audit, audit jakosti a další, jak uvádí Truneček (2004).

Základním rozdílem interního auditu od externího je to, že nevzniká povinnost jeho realizace. Je tedy dobrovolný a ve většině případů je zabezpečován vlastními zaměstnanci. Existuje ovšem i možnost, o které se zmiňuje Truneček (2004) a to využití služeb specializovaných organizací k zabezpečení interního auditu tzv. outsourcingem. Této možnosti, dle průzkumu PricewaterhouseCoopers z roku 2006, využívalo 10% z 80 dotázaných firem. [35]

---

² Český institut interních auditorů. *Co je interní audit?* [online]. 2009. [cit. 2009-11-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.interniaudit.cz/ciia/>>

³ RICCHUITE, D. N. *Audit*. Přel. L. Janečková, M. Třaskalík. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994. s. 753-754. ISBN 80-85605-86-4.

2.1.4 Interní auditor

Interní auditor by měl mít dle Müllerové (2007) vysokoškolské vzdělání a znalosti vztahující se k auditorským technikám a také k oblasti řízení výroby, obchodu aj. Z pohledu Dvořáčka (2003) nezáleží až tak na dosaženém vzdělání nebo získaných certifikátech, ale zejména na schopnosti logického uvažování, určitých analytických schopnostech a zkušenostech z odpovídající oblasti. K tomu, aby interní auditor dosahoval dobrých výsledků, musí mít vlastnosti, jako jsou např. společenské vystupování, schopnost naslouchat, trpělivost, dynamičnost, vzdělanost, důvěryhodnost, čestnost a objektivnost. V případě, že se v podniku vyskytuje již certifikovaný interní auditor, ten se musí řídit Standardy pro profesionální praxi interního auditora, dodržovat pravidla etického kodexu a jeho činnost podléhá kontrole kvality a dohledu Komorou interních auditorů.

„Interní auditoři používají v zásadě shodné auditorské postupy a metody jako externí auditoři, mají však zcela odlišné cíle a jejich práce je určena jiným cílovým skupinám uživatelů.“⁴

V současné době nevystupují interní auditoři podle Dvořáčka (2003) ve firmách pouze jako analytici, ale jako odborníci, kteří jsou managementem ve firmách respektováni, protože jsou základem budoucího úspěchu společnosti. K tomu, aby mohli splňovat stále rostoucí požadavky vedení, musí zvyšovat svou kvalifikaci a sledovat nové trendy v jejich profesi.

2.1.5 Účetnictví a účetní výkazy

Základním zdrojem informací pro realizaci externího a v mnohých případech i interního auditu je účetnictví a účetní výkazy, které představují datovou základnu sloužící při interním auditu k dalšímu zpracování.

Podle Nejezchleby (1994) je prvořadým úkolem účetnictví poskytovat co nejvěrnější a nejrealnější obraz důchodové, majetkové a finanční situace podniku, neboť: „V účetnictví je

---

⁴ MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery, aneb, proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. s. 10. ISBN 978-80-7357-308-9.

uložena celá řada informací, které přebírají další ekonomické subjekty a zpracovávají je na základě různých analytických postupů. “⁵

Z pohledu Schiffera (2009), který se ve svém díle věnuje vnitřnímu kontrolnímu systému, je účetnictví popsáno takto: „*Účetnictví patří již tradičně k nejdůležitějším oborům podnikové informační soustavy každé účetní jednotky. Vzhledem k jeho soustavnosti a komplexnosti sledování ekonomických jevů v hodnotovém vyjádření tvoří dokonce jádro této informační soustavy. Proto je to právě účetnictví, které by se mělo – vzhledem k jeho zaměření – více prověřovat též při vnitropodnikových kontrolních akcích, prováděných interním auditem. Vždyť v účtárnách se sice o řízení účetní jednotky nerozhoduje, ale jsou zde k dispozici všechny hodnotové údaje potřebné pro řízení, a tím také pro účinnou kontrolu. “⁶*

Účetnictví představuje významný zdroj informací pro rozhodování podniku, ale důležité jsou také výkazy, které shrnují informace z určité oblasti. Jedná se o finanční výkazy a podle mezinárodních účetních standardů, jak uvádí Raffegaue, Dufils a Ménonville (1996), se mezi ně řadí:

- a) rozvaha,
- b) výkaz zisku a ztráty,
- c) výkaz o peněžních tocích,
- d) různé poznámky a doplňující materiály.

2.2 Finanční audit – interní audit finanční situace

Dle názoru Nejezchleby (1994) se svět kolem nás vyvíjí v takovém tempu, že význam ekonomických informací stále roste, protože bez vhodných informací, vztahujících se k podniku, nejde zabezpečit jeho efektivní řízení.

Oblasti co nejlepšího řízení firem v současné době hospodářské krize věnovala pozornost také auditorská firma PricewaterhouseCoopers, která vypracovala a na svých webových stránkách a v časopisu Auditor také zveřejnila tzv. „krizové desatero“, které by mělo pomoci manažerům dělat ta správná rozhodnutí. Do tohoto desatera se řadí, viz [22]:

---

⁵ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 7. ISBN 978-80-247-3308-1.

⁶ SCHIFFER, V. *Vnitřní kontrolní systém: významný nástroj ochrany majetku a hospodaření účetních jednotek*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009. s. 191. ISBN 978-80-7357-436-9.

1. analýza – zjištění, jak na tom firma ve skutečnosti je, vzhledem k zaměření na pohyblivé cíle,
2. výkonnost – rázná jednání na základě spolehlivých dat - stanovení omezeného počtu jednoznačných indikátorů vhodných pro danou situaci,
3. náklady – nejen snižovat, ale řídit – hodnocení struktury nákladů a šetření ve zdůvodněných oblastech,
4. hotovost – snaha minimalizovat dluhy, pohledávky a přehodnotit výdaje a zdroje financování,
5. myslet na budoucnost,
6. předpokládat vznik rizik,
7. neopomenout daňové důsledky,
8. komunikace,
9. kde vzít finance,
10. být si vědom hodnoty svých lidí.

Při sledování a hodnocení finanční situace podniku, tak aby mohlo dojít k efektivnímu řízení, lze využít několik možných metod, mezi které patří např. finanční analýza, controlling a interní audit zaměřený na finanční situaci podniku. V následujícím textu je blíže popsán finanční audit, který je dle Hájka (2003) vnímám jako proces poskytující ujištění, že veškerá rizika hrozící společnosti jsou identifikována a dobře řízena.

2.2.1 Význam finančního auditu

Finanční audit je podle Raffègeaua, Duffilse a Ménonvilleho (1996) kritickou analýzou informací účetní povahy, prováděná odborníkem, s úmyslem vyjádřit odůvodněný názor na stávající situaci.

„V každé organizaci je nutné zabezpečit audit její finanční situace. Audit má v této oblasti úzkou návaznost na finanční analýzu a pomocí poměrových ukazatelů se zaměřuje na výnosovou situaci organizace, na způsoby jejího financování a finanční stabilitu a na ukazatele kapitálového trhu.“⁷

---

⁷ DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 166. ISBN 80-7179-805-3.

„Audit finanční situace se týká zhodnocení současné finanční situace podniku a perspektivou jejího vývoje.“⁸

Podle Dvořáčka (2003) by výsledky auditu finanční situace měly upozornit na možná rizika ohrožující podnik, mezi která může patřit např. velké množství pohledávek po době splatnosti, existence dluhů, pokles tržeb aj. Dále tento autor také doporučuje, aby výsledky finančního auditu nebyly sledovány pouze z hlediska jejich časového vývoje, ale také podléhaly analýze z pohledu doporučovaných úrovní daných ukazatelů.

Na základě srovnávání s hodnotami, které jsou brány jako normální, je vhodné podle Mikovcové (2007) vytvořit **systém včasné výstrahy**, který pomáhá k rychlému zjištění horšící se podnikové situace a tím přispět k včasné a detailní analýze, vyhodnocení příčin a přijetí nápravných opatření. Při tvorbě tohoto systému je důležité stanovit indikátory pro každou sledovanou oblast, vytvořit systém zainteresovanosti na všech podnikových úrovních tak, aby byly signály zachycovány, dokumentovány, předávány a zejména aby na ně management reagoval.

2.3 Přístupy k organizování finančního auditu

Veškeré činnosti lze rozfázovat do určitých aktivit, které na sebe navazují a vzhledem k rozdílnému pojetí organizování auditu jsou níže uvedeny základní přístupy.

2.3.1 Přístup k organizování auditu podle Hájka

Hájek (2003) přistupuje k auditu jako k činnosti skládající se ze čtyř fází, které jsou blíže specifikovány v následujícím textu, viz obr. 2.1. Fáze interního auditu jsou:

Obr. 2.1 Fáze interního auditu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Hájek (2003, s. 2-13)

⁸ TRUNEČEK, J. a kol. *Interní manažerský audit*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. s. 46. ISBN 80-86419-58-4.

1) Plánování

Plán činnosti interního auditu je navrhován vzhledem k rizikům, které mohou danou společnost ovlivnit a je založen na odhadu potřebného času na realizace auditů, kapacitě útvaru interního auditu atd.

2) Provedení

Realizace auditu se řídí programem auditu a v jeho rámci jsou prováděny analýzy, revize a zjištěné skutečnosti a výsledky jsou zaznamenávány v pracovních dokumentech. Dále se definují první tvrzení, formulují se rizika a tvoří se návrhy doporučení.

3) Předání výsledků

Skutečnosti zjištěné v předcházející fázi jsou předávány odpovědným osobám a toto předávání může probíhat pomocí:

a) Průběžné zprávy

Průběžné zprávy jsou vyhotovovány po dokončení ucelené části auditu nebo při významných zjištěních a jsou předávány odpovědným osobám.

b) Závěrečná zpráva

Závěrečná zpráva je vyhotovena po zakončení realizační fáze a její forma se odvozuje od potřeb managementu, povahy auditu a dalších skutečností. Mezi základní charakteristiky patří to, že je tato zpráva vždy objektivní, stručná, jasná, včasná a dosahuje vysoké formální a designové úrovně. Takto vypracovaná zpráva se následně předává vedení společnosti, řediteli a manažerovi auditované jednotky (oblasti), podstatným pracovníkům podílejícím se na auditu a také vlastníkům nápravných opatření.

c) Závěrečná prezentace

Závěrečná prezentace představuje poslední krok předávání výsledků, který ve spojení se závěrečnou zprávou přináší největší efekt. Tato prezentace je vedena manažerem nebo vedoucím auditu a účastní se jí všichni podstatní pracovníci podílející se na auditu a ředitelé auditovaných oblastí.

4) Poauditní aktivity

Poauditní aktivity spočívají v následném sledování realizace návrhů vyplývajících ze zjištěných skutečností.

2.3.2 Přístup k organizování auditu podle Dvořáčka a Kafky

Trochu odlišný pohled na organizování auditu má Dvořáček a Kafka (2005), viz obr. 2.2, podle kterého se průběh auditu liší zejména v zavedení analýzy rizik a v závěrečné fázi, kdy dochází k hodnocení průběhu auditu. Fáze interního auditu jsou:

Obr. 2.2 Průběh interního auditu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Dvořáček a Kafka (2005, s 141-205)

1) Analýza rizik

Analýza rizik spočívá v identifikaci rizikových faktorů, stanovení jejich významnosti a pravděpodobnosti, aby mohly být odhaleny rizika, které mohou firmu ohrozit, například schopnost produkovat příjmy.

2) Plánování

Plánování činností probíhá ve strategické, roční a operativní (čtvrtletní) úrovni, které vychází zejména z analýzy rizik a požadavků managementu. Smyslem je definovat oblasti, které budou podléhat analýze a způsob zajištění jejich auditu. V rámci plánování jsou stanoveny:

- a) cíle a postupy práce,
- b) harmonogram práce (časové rozvržení),
- c) plán personálního a finančního zabezpečení.

3) Provedení

Realizace auditu je také složena z jednotlivých navazujících kroků, které směřují k naplnění stanovených cílů. Jedná se o tyto činnosti:

- identifikace informací a dat, které jsou potřebné a kde je lze získat,
- analýza,
- hodnocení,
- záznam informací.

Činnosti v realizační fázi se řídí **programem auditu**, který popisuje časové rozvržení práce, použitou metodiku a také specifikuje zodpovědnost a kapacity. Dále je program auditu rozpracován do auditorských postupů se smyslem shromáždit, analyzovat, hodnotit a zaznamenat informace tvořící předmět daného auditu.

4) Předání výsledků

Výsledky auditu jsou předávány v podobě auditorské zprávy, která je určena zejména managementu organizace, vedoucím pracovníkům auditovaného oddělení a externím uživatelům (externím auditorům). Smyslem auditorské zprávy je:

- informovat o zjištěných skutečnostech,
- doložit důkazy o závěrech,
- vytvořit návrhy doporučení k nápravě s cílem nasměrovat management.

5) Monitorování

Monitorování by mělo být uskutečněno minimálně jednou za rok a představuje sledování, jak nakládá vedení společnosti s výsledky ze závěrečných zpráv, tedy zda byla doporučená nápravná opatření realizována.

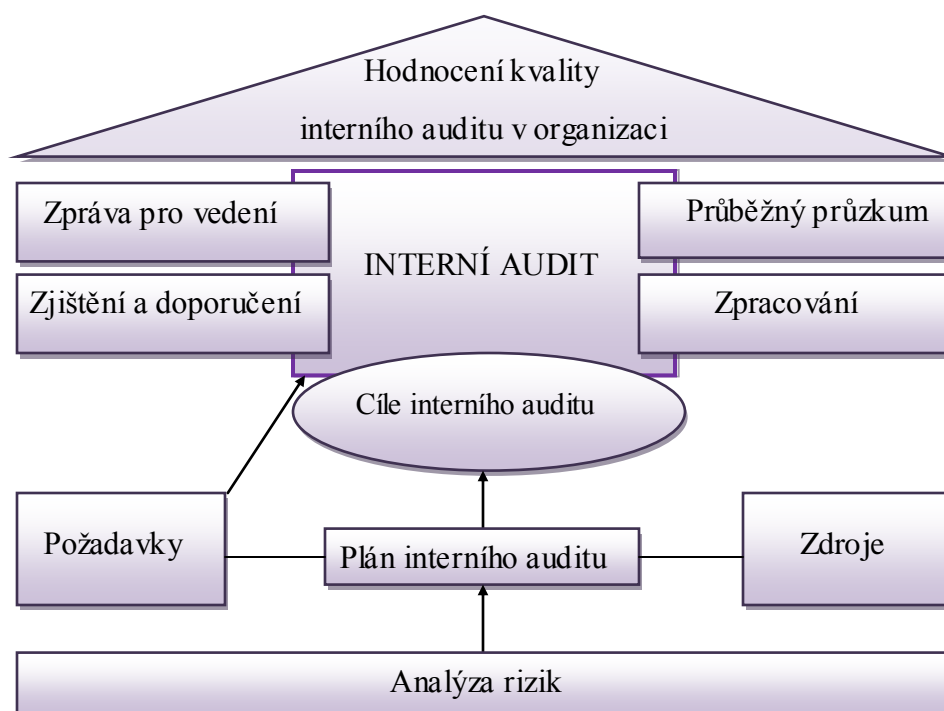
6) Hodnocení

Smyslem hodnocení je posoudit průběh auditu, využití metody a zdroje s cílem nalezení možného zefektivnění činností.

Tyto jednotlivé kroky auditu jsou součástí základní metodiky řízení interního auditu, která je podle Dvořáčka a Kafky (2005) zobrazena takto, viz obr. 2.3:

Obr. 2.3 Metodika interního auditu

Zdroj: Dvořáček, J.; Kafka, T. (2005, s. 142)

2.3.3 Přístup k realizační fázi finančního auditu dle Dvořáčka

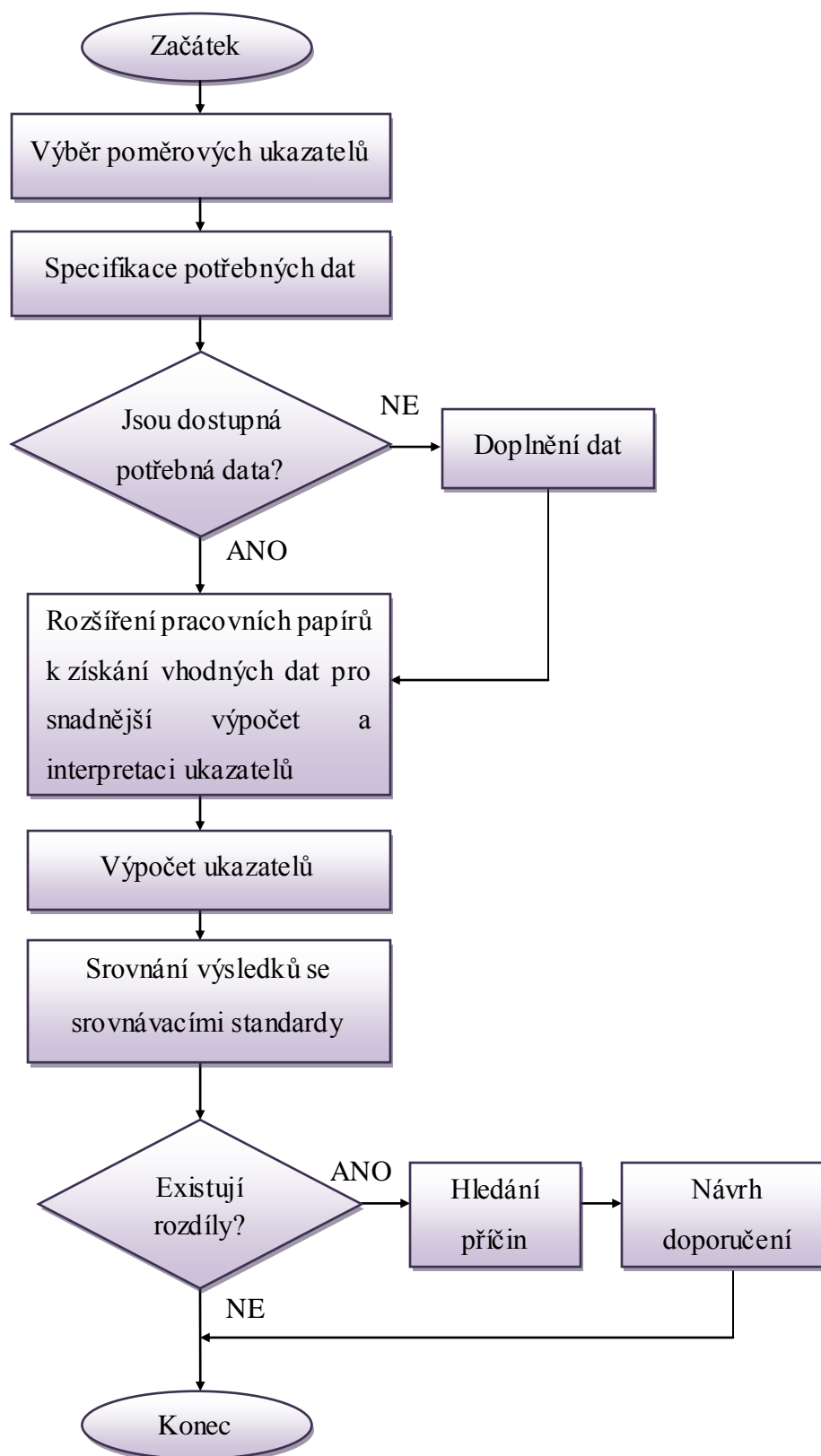
Bližší specifikací realizační fáze finančního auditu se zabývá Dvořáček (2003), který ve své publikaci specifikuje jednotlivé kroky finančního auditu a jejich návaznost:

1. „Vyber poměrové ukazatele, se kterými budeš pracovat.
2. Urči, která data jsou nezbytná pro vyčíslení ukazatelů.
3. Urči, která data scházejí, a najdi alternativní způsoby k jejich získání.
4. Rozšiř pracovní papíry, abys získal vhodná data, jestliže je to snadnější pro výpočet a interpretaci ukazatelů.
5. Vypočítej u auditovaného (klienta) příslušné ukazatele.
6. Uveď účetní rozdíly mezi klientem (auditovaným) a srovnávacími standardy.
7. Porovnej klientovy ukazatele se standardy a v případě, že existují rozdíly, urči jejich možné příčiny.
8. Navrhni doporučení a možné korektivní akce, které klient pro zlepšení stavu může použít.“⁹

Kroky realizační fáze jsou znázorněny, viz obr. 2.4.

⁹ DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 156. ISBN 80-7179-805-3.

Obr. 2.4 Postupový diagram realizační fáze podle Dvořáčka

Zdroj: Vlastní zpracování dle Dvořáček (2003, s. 156)

2.4 Metody a techniky využitelné při finančním auditu

V rámci realizační fáze finančního auditu lze k posouzení současné situace využít řadu poměrových ukazatelů, metod a přístupů, které jsou popsány v této kapitole.

2.4.1 Analýza poměrových ukazatelů

Každý podnik by měl podléhat určité analýze, ať jen sledováním časového vývoje určitých dat obsažených ve výkazech nebo jejich následným zpracováním do informací, s využitím poměrových ukazatelů. Výpočet poměrových ukazatelů může být realizován pomocí jednoduchých softwarových nástrojů, jako je Excel, s vlastním nastavením nebo s využitím softwarových produktů specializovaných firem.

Při auditu finanční situace jsou dle Dvořáčka (2003) nejčastěji využívány poměrové ukazatele, vztahující se k:

- výnosové situaci společnosti – ukazatele rentability a nákladovosti,
- financování a finanční stabilitě – ukazatele zadluženosti, likvidity a aktivity,
- oblasti kapitálového trhu, v případě akciové společnosti.

Konečný výběr využívaných poměrových ukazatelů však plně závisí na dané společnosti. V následujícím textu jsou blíže popsány:

1) ukazatele rentability,	4) ukazatele aktivity,
2) ukazatele zadluženosti,	5) ukazatele na bázi finančních fondů a cash flow.
3) ukazatele likvidity,	

ad1) Ukazatele rentability

„Rentabilita (těž výnosnost vloženého kapitálu) je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.“¹⁰

Přehled využívaných ukazatelů z oblasti rentability vychází z Dvořáčka (2003) a tyto jsou doplněny o informace z publikací Mariniče (2008), Růčkové (2010) a Sedláčka (2001).

---

¹⁰ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 51. ISBN 978-80-247-3308-1.

Rentabilita celkového kapitálu (*return on assets - ROA*) – efektivnost hospodaření s používanými prostředky (hmotný investiční majetek, zásoby, investice, hotovost) a ukazuje výnosnost kapitálu bez ohledu na druh využitých zdrojů.

$$\text{Nezdaněná rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{aktiva celkem}} \quad {}^{11} \quad (2.1)$$

Rentabilita vlastního kapitálu (*return on equity - ROE*) – zhodnocení vložených prostředků investory a akcionáři. Tento ukazatel je významný pro akcionáře a případné zájemce o koupi akcií dané společnosti.

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} \quad {}^{11} \quad (2.2)$$

Rentabilita dlouhodobého (investovaného) kapitálu (*return on capital employed - ROCE*) – zhodnocení aktiv firmy, jenž jsou financovány vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem.

$$\text{Rentabilita dlouhodobého kapitálu} = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál}} \quad {}^{12} \quad (2.3)$$

Rentabilita tržeb (*return on sales - ROS*) – ukazuje, kolik efektu bylo v podniku vyprodukováno na 1 Kč tržeb. Žádoucí je rostoucí tendence tohoto ukazatele, ale v případě jeho snížení nejde o negativní vývoj, pokud tržby neustále rostou.

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{tržby}} \quad {}^{11} \quad (2.4)$$

Rentabilita nákladů (*return on costs - ROC*) – výnosnost na jednotku nákladů. Zde je oproti ostatním ukazatelům rentability žádoucí co nejnižší hodnota, neboť to znamená, že 1 Kč tržeb byla vytvořena s menšími náklady.

$$\text{Rentabilita nákladů} = 1 - \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{tržby}} = \frac{\text{náklady}}{\text{tržby}} \quad {}^{11} \quad (2.5)$$

¹¹ MARINIČ, P. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. s. 57. ISBN 978-80-245-1397-3.

¹² DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 157. ISBN 80-7179-805-3.

ad2) Ukazatele zadluženosti

„Udávají vztah mezi cizími a vlastními zdroji financování firmy, měří rozsah, v jakém firma používá k financování dluhy (tedy zadluženost firmy).“¹³

Přehled využívaných ukazatelů z oblasti zadluženosti vychází z Dvořáčka (2003) a tyto jsou doplněny o informace z publikace Růčková (2010) a Sedláček (2001) a (2007).

Koeficient samofinancování (*equity ratio*) – sleduje dlouhodobou stabilitu podniku (jak financuje svá aktiva).

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad {}^{14} \quad (2.6)$$

Tento ukazatel má velkou návaznost na rentabilitu, neboť vysoká hodnota tohoto ukazatele nasvědčuje vysoké stabilitě společnosti, ale protože je vlastní kapitál nejdražší možností financování, má tato vysoká hodnota negativní vliv na rentabilitu společnosti. Na druhou stranu představuje nízká hodnota tohoto ukazatele podnikání s větší možností úpadku, ale přispívá k vyšším ziskům.

„Není efektivní, aby veškeré potřeby byly kryty vlastními zdroji. Doporučuje se, aby hodnota neklesla pod 30%.“¹⁴

Celková zadluženost – věřitelské riziko (*debt ration*) - ukazuje, jak jsou věřitelé chráněni v případě platební neschopnosti sledované společnosti, tzn. věřitelské riziko a udává míru krytí majetku cizími zdroji. Jak uvádí Sedláček (2007), věřitelé preferují nízkou hodnotu tohoto ukazatele, protože větší podíl vlastního kapitálu vytváří pro věřitele, v případě likvidace, bezpečné prostředí. Pokud je hodnota tohoto ukazatele větší než jaký je oborový průměr, je společnost nucena při získání dodatečných zdrojů nejdříve zvýšit vlastní kapitál.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad {}^{14} \quad (2.7)$$

¹³ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 69. ISBN 80-7226-562-8.

¹⁴ DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 158. ISBN 80-7179-805-3.

Pokud je hodnota ukazatele:

<60%	jedná se o pozitivní vývoj (světový průměr 30-60%),
>60%	jedná se o negativní vývoj (hraniční hodnota 70%).

Poměr vlastního a cizího kapitálu (*debt to equity ratio*) – vymezení rizika společnosti. Výsledek tohoto ukazatele nám může napovědět i o vývoji rentability vlastního kapitálu, neboť ta se zvyšuje, když firma dokáže vypůjčené prostředky zhodnotit takovým způsobem, že vydělá více, než kolik potřebuje na zaplacení úroků. Tento ukazatel sleduje vývoj cizích zdrojů využívaných ve firmě a nastiňuje bance a věřitelům, zda neexistuje možnost přijít o jejich nároky.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{cizí kapitál}}{\text{vlastní kapitál}}^{15} \quad (2.8)$$

Pokud je hodnota ukazatele:

<150%	jedná se o pozitivní vývoj,
>150%	jedná se o negativní vývoj,
>200%	jedná se o velmi rizikového klienta.

Úrokové zatížení – jaká část přínosu firmy je odčerpána nákladovými úroky.

$$\text{Úrokové zatížení} = \frac{\text{nákladové úroky}}{\text{čistý zisk} + \text{nákladové úroky}}^{16} \quad (2.9)$$

Pokud je dosahováno nízkého úrokového zatížení, je to signálem možnosti využívání bankových úvěrů a zvýšení podílu cizích zdrojů. V případě, že se tento vzorec upraví a zůstane pouze podíl nákladových úroků a čistého zisku, lze z výsledku tohoto ukazatele zjistit možné nebezpečí neschopnosti plnit své úrokové závazky. Firma, která dosahuje nízké hodnoty, si může dovolit zapojení většího množství cizích zdrojů.

¹⁵ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 70. ISBN 80-7226-562-8.

¹⁶ DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 160. ISBN 80-7179-805-3.

Překapitalizování – krytí majetku. Překapitalizování znamená využití vlastních (dlouhodobých) zdrojů ke krytí oběžných (krátkodobých) aktiv, což představuje sice nízké riziko, ale ovlivňuje rentabilitu.

$$\text{Překapitalizování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad 17 \quad (2.10)$$

„Překapitalizování nastává tehdy, jestliže se hodnota tohoto ukazatele blíží nebo dokonce převyšuje hodnotu 1.“¹⁷

Podkapitalizování – představuje dlouhodobé krytí stálých aktiv dlouhodobým majetkem.

$$\text{Podkapitalizování} = \frac{\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad 17 \quad (2.11)$$

„Ukazatel by se měl pohybovat okolo jedné.“¹⁸ Pokud:

*<1 – stálá aktiva jsou financována i krátkodobými zdroji – dochází k podkapitalizování, což pro firmu představuje nebezpečí (krátkodobé zdroje budou muset být splaceny dříve, než stálá aktiva vytvoří finanční prostředky),
>1 – dlouhodobé zdroje jsou využity i k financování krátkodobých aktiv – nerentabilní situace (nápravným krokem je snížení dlouhodobé zadluženosti a upřednostnění krátkodobých závazků, které by měly být levnější).*

Dlouhodobě klesající vývoj hodnot tohoto ukazatele nasvědčuje existenci rizika úpadku.

ad3) Ukazatele likvidity

„Likvidita je schopnost společnosti dostát svým závazkům. V zásadě porovnává zdroje, které jsou k dispozici, se závazky, které by měly být v určité době zaplacený. Ukazatele likvidity vypovídají o tom, jakým způsobem je společnost schopna uhradit své běžné závazky pomocí oběžných aktiv.“¹⁸

¹⁷ DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 160. ISBN 80-7179-805-3.

¹⁸ DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 161. ISBN 80-7179-805-3.

Přehled využívaných ukazatelů z oblasti likvidity vychází z Dvořáčka (2003) a tyto jsou případně doplněny o informace z publikace Růčková (2010) a Sedláček (2001).

Likvidita I. stupně - okamžitá (*cash ratio*). Vyjadřuje schopnost podniku uhradit své právě splatné dluhy.

$$\text{Likvidita I. stupně} = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty}}{\text{okamžitě splatné závazky}} \quad {}^{19} \quad (2.12)$$

„Pro okamžitou likviditu platí doporučená hodnota v rozmezí 0,9 – 1,1. Pro Českou republiku bývá toto pásmo rozšiřováno v dolní mezi, kde některé prameny uvádějí hodnotu 0,6 a podle metodiky ministerstva průmyslu a obchodu je hodnota ještě nižší a to 0,2.“²⁰

Likvidita II. stupně – pohotová (*quick ratio*). Tento ukazatel vychází z likvidity III. stupně, která je očištěna o zásoby, neboť u nich existuje dlouhá doba k jejich přeměně na peníze.

$$\text{Likvidita II. stupně} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad {}^{21} \quad (2.13)$$

„Pro pohotovou likviditu platí, že čítec by měl být stejný jako jmenovatel, tedy poměr 1:1, případně až 1,5:1.“²²

V případě že je dosaženo hodnoty 1, je firma schopna hradit své závazky i bez prodeje svých zásob. Pokud je ale hodnota nižší jak 1 dochází již k prodeji zásob, což ovšem nevyhovuje věřitelům. Žádoucí výsledná hodnota je tedy rovno nebo větší jedné.

¹⁹ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 75. ISBN 80-7226-562-8.

²⁰ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 40. ISBN 978-80-247-3308-1.

²¹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 49. ISBN 978-80-247-3308-1.

²² RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 50. ISBN 978-80-247-3308-1.

Likvidita III. stupně – běžná (*current ratio*). Z výsledku tohoto ukazatele vyplývá, kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty oběžnými aktivy.

$$\text{Likvidita III. stupně} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}^{23} \quad (2.14)$$

„Ukazatel je měřítkem budoucí solventnosti firmy a je postačující pro hodnotu vyšší než 1,5.“²³

Kromě samotné likvidy lze také hodnotit, v jaké struktuře má firma prostředky pro zabezpečení likvidity. Je doporučováno sledovat podíl oběžných aktiv, pohledávek, zásob, tržeb a to vše na pracovním kapitálu. Příliš vysoké hodnoty těchto ukazatelů vedou k uskutečnění podrobnějších analýz, protože to znamená, že je pracovní kapitál tvořen sledovanou oblastí aktiv. Dále se může také počítat podíl zisku a běžných krátkodobých závazků, ze kterého vyplývá, zda je společnost schopna svým vytvořeným ziskem pokrýt své potřeby splatit krátkodobé závazky.

ad4) Ukazatele aktivity

„Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Jejich rozbor slouží především k hledání odpovědi na otázku, jak hospodaříme s aktivy a s jejich jednotlivými složkami a také jaký vliv má toto hospodaření na výnosnost a likviditu.“²⁴

Přehled využívaných ukazatelů z oblasti aktivity vychází z Dvořáčka (2003) a tyto jsou případně doplněny o informace z publikace Růčková (2010) a Sedláček (2001). V uváděných vzorcích, lze počítat s 365 nebo 360 dny.

²³ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 74. ISBN 80-7226-562-8.

²⁴ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 60. ISBN 978-80-247-3308-1.

Doba obratu aktiv (*total assets turnover*). S pomocí tohoto ukazatele se sleduje vývoj majetkové vybavenosti. Zrychlování obratu při stejné velikosti tržeb vede ke tvorbě zisku. Pokud je sledován nepříznivý vývoj, lze tento zmírnit zvýšením tržeb nebo prodejem nepoužívaných aktiv.

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{aktiva celkem} \times \text{počet dní}}{\text{tržby}}^{25} \quad (2.15)$$

Doba obratu zásob (*inventory turnover*). Z výsledku tohoto ukazatele je znatelné, jak dlouho trvá přeměna zásob na peněžní prostředky.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby celkem} \times \text{počet dní}}{\text{tržby}}^{25} \quad (2.16)$$

Doba splatnosti pohledávek (*average collection period*). Z výsledku tohoto ukazatele lze zjistit, jak dlouho trvá zaplacení odeslaného a vyfakturovaného zboží a služeb.

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky} \times \text{počet dní}}{\text{tržby}}^{25} \quad (2.17)$$

Hodnotu tohoto ukazatele lze snižovat zvyšováním tržeb a také zavedením plateb v hotovosti. V případě růstu doby splatnosti může být firma ohrožena neschopností splácet své závazky.

Doba splatnosti závazků (*payables turnover ratio*). Ukazatel doby splatnosti závazků vypovídá o schopnosti firmy splácet své krátkodobé závazky. V případě, že je hodnota tohoto ukazatele vysoká, vede tento fakt k poškození pověsti firmy v očích věřitelů.

$$\text{Doba splatnosti závazků} = \frac{\text{závazky} \times \text{počet dní}}{\text{tržby}}^{26} \quad (2.18)$$

²⁵ DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 164. ISBN 80-7179-805-3.

²⁶ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. s. 60. ISBN 978-80-247-3308-1.

Podle stejného postupu je vhodné počítat také dobu obratu výrobků, zboží a také vlastního jmění. Dle Sedláčka (2001) lze v této kategorii počítat také vázanost celkových aktiv (aktiva/tržby) a relativní vázanost stálých aktiv (stálá aktiva/tržby) a podle Mariniče (2008) obchodní deficit (doba splatnosti pohledávek – doba splatnosti závazků) a dobu samoreprodukce (stálá aktiva/cash flow).

ad5) Ukazatele na bázi finančních fondů a cash flow

Daší sledovanou oblastí v podniku mohou být dle Sedláčka (2001) ukazatele založené na fondech finančních prostředků, které se využívají k hlubšímu posouzení finanční situace podniku. „Záměrem je vyjádřit a poměřit vnitřní finanční potenciál firmy, tj. schopnost vytvořit z vlastní hospodářské činnosti finanční přebytky, použitelné k financování potřeb.“²⁷ V tomto případě je fondem finančních prostředků tzv. ČPK – čistý pracovní kapitál, který představuje rozdíl mezi oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými dluhy, tedy relativně volný kapitál sloužící k bezproblémovému chodu podniku.

$$\boxed{\text{ČPK} = \text{OA} - \text{CK}_{\text{kr}} \quad ^{28}} \quad (2.19)$$

$$\boxed{\text{Rentabilita obratu z hlediska ČPK} = \frac{\text{ČPK}}{\text{roční tržby}} \quad ^{28}} \quad (2.20)$$

$$\boxed{\text{Podíl ČPK z majetku} = \frac{\text{ČPK}}{\text{průměrná aktiva}} \quad ^{28}} \quad (2.21)$$

$$\boxed{\text{Rentabilita ČPK} = \frac{\text{zisk}}{\text{ČPK}} \quad ^{28}} \quad (2.22)$$

$$\boxed{\text{Doba obratu ČPK} = \frac{\text{ČPK}}{\text{denní tržby}} \quad ^{28}} \quad (2.23)$$

²⁷ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 80. ISBN 80-7226-562-8.

²⁸ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 80. ISBN 80-7226-562-8.

Při analýze postavení finančních toků jsou ukazatele konstruovány na základě cash flow, které bývá stanoveno jako rozdíl mezi příjmy a výdaji vztahujícími se k běžné hospodářské činnosti podniku. Při konstrukci ukazatelů dochází k nahrazení HV po zdanění CF, což má za následek odstranění vlivů plynoucích z použitých metod a principů (způsob odepisování, ocenění aj.) a také snížení citlivosti na finanční vývoj než je tomu u zisku.

Rentabilita tržeb – představuje doplněk k ukazateli ziskové rentability a vyjadřuje finanční výkonnost firmy. Pokles tohoto ukazatele naznačuje růst výnosů nebo snížení určitého vnitřního potenciálu podniku.

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{roční tržby}} \quad 29 \quad (2.24)$$

Rentabilita celkového kapitálu – pokud je hodnota tohoto ukazatele nižší než průměrná placená úroková míra bankám z úvěru, nejsou aktiva firmy schopna vyprodukovat takové prostředky, kolik je potřeba vynaložit na splátky úvěrů, což vede k tomu, že jsou bankovní úvěry pro firmu nebezpečné.

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{kapitál}} \quad 29 \quad (2.25)$$

Stupeň oddlužení (převrácená hodnota doby návratnosti úvěru) – tento ukazatel poskytuje informace o schopnosti firmy pokrýt vzniklé závazky svými vlastními finančními prostředky.

$$\text{Stupeň oddlužení} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{cizí kapitál}} \quad 29 \quad (2.26)$$

Rentabilita vlastního kapitálu z CF – je doplněkem ukazatele ziskové rentability vlastního kapitálu, ale bez ovlivnění odpisy a dlouhodobými rezervami.

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{CF z provozní činnosti}}{\text{vlastní kapitál}} \quad 30 \quad (2.27)$$

²⁹ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 83. ISBN 80-7226-562-8.

³⁰ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. s. 84. ISBN 80-7226-562-8.

V této kategorii ukazatelů, lze dále sledovat rentabilitu obratu, úrokové krytí a likviditu CF.

2.4.2 Metody zobrazení vývoje a srovnání poměrových ukazatelů

Jak uvádí Souček (2005), jsou poměrové ukazatele důležité, ale při jejich využití vzniká jeden problém, a to ten, že jsou zaměřeny na minulost. Proto je potřeba se snažit definovat i budoucí vývoj.

Časovými řadami se ve své publikaci zabývá Dvořáček a Kafka (2005), podle nichž lze časovou řadu definovat jako v čase sledované hodnoty určitého statistického znaku, které lze názorně zobrazit pomocí spojnicového diagramu. Z takto dlouhodobě sledovaných hodnot lze vypožorovat například sezónnost (pravidelné kolísání) a trend (stálý růst nebo pokles) budoucího vývoje, s jejichž pomocí lze prognózovat vývoj sledované hodnoty. Při prostorovém srovnání ukazatelů vztahujících se k jednomu časovému období lze podle Sedláčka (2007) využít např. paprskový, výsečový nebo prstencový graf.

Mezi nejčastěji používané grafy patří paprskový neboli pavučinový graf, který je výsledkem tzv. spider analýzy, při níž je vybrán vždy jeden zástupce z každé skupiny ukazatelů. Jedná se o nejdůležitější ukazatel dané skupiny, jehož výsledné hodnoty jsou zaznamenány do pavučinového grafu. Při následném hodnocení grafu je důležité, jaká plocha daného grafu je zaplněna, neboť čím větší je, tím je lepší finanční situace hodnoceného podniku.

V publikaci Sedláčka (2007) je uveden příklad spider analýzy i s následným grafickým zobrazením výsledků sledovaných ukazatelů, mezi které jsou zde zařazeny: rentabilita tržeb, rentabilita celkových vložených aktiv (ROA), kvóta vlastního kapitálu, běžná likvidita a obrat celkových aktiv.

Při využití grafického zobrazení výsledků dosažených analyzovanou firmou, lze využít možnost doplnit tyto výsledky hodnotami dosaženými v odvětví, ve kterém daná firma působí a provést srovnání. Hodnoty odvětvových výsledků některých ukazatelů jsou dostupné na www.mpo.cz v rámci finančních analýz podnikové sféry a finančních analýz průmyslu a stavebnictví.

2.4.3 Benchmarking

Audit finanční situace lze dle Dvořáčka (2003) využít i ve spojení s benchmarkingem („*Benchmarking je soustavný, systematický proces zaměřující se na porovnání vlastní efektivnosti z hlediska produktivity, kvality a praxe se špičkovými podniky a organizacemi.* „³¹), pro který však podle něj nelze použít všechny ukazatele, které jsou využívány v rámci finanční analýzy. Mezi ukazatele, které lze pro benchmarking použít, patří:

- **rentabilita vlastního kapitálu** – zhodnocení vloženého kapitálu – rovnice (2.2),
- **krytí zásob dlouhodobým kapitálem** – ideální hodnota je rovna jedné. Trvale obracející se zásoby by v podniku měly být financovány dlouhodobým kapitálem (snaha zabránit omezení provozních aktivit v případě poklesu tržeb),

$$\text{Krytí zásob dlouhodobým kapitálem} = \frac{\text{dlouhodobý kapitál} - \text{stálá aktiva}}{\text{zásoby}} \quad {}^{32} \quad (2.28)$$

- **likvidita II. stupně** – rovnice (2.13) – pokud je výsledek větší než jedna, jedná se o bezpečné podnikání,
- **doba splácení dluhu** – pokud je výsledek roven jedné, dojde k zaplacení všech dluhů během jednoho roku. Podle některých autorů je vhodné počítat také dobu splácení čistých dluhů, které se zjistí jako cizí zdroje snížené o rezervy a krátkodobý finanční majetek.

$$\text{Doba splácení dluhu} = \frac{\text{dluh}}{\text{disponibilní PP získané z provozní činnosti}} \quad {}^{32} \quad (2.29)$$

Disponibilní peněžní prostředky získané z provozní činnosti lze nahradit ziskem po zdanění navýšeným o odpisy.

- **úrokové krytí** – tento ukazatel říká, že pokles zisku může vést, vzhledem k jeho zadlužení, ke ztrátě. Pokud je výsledná hodnota rovna jedné, bude pokles zisku znamenat ztrátu, proto je žádoucí, aby výsledná hodnota tohoto ukazatele byla větší než jedna.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{zisk před zdaněním a úroky}}{\text{úroky}} \quad {}^{32} \quad (2.30)$$

Oblasti benchmarkingu je věnována pozornost i Ministerstvem průmyslu a obchodu, které vytvořilo, ve spolupráci s Vysokou školou ekonomickou, „Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA“. **Model IN Financial Aanalysis** je diagnostický systém umožňující hodnocení finančních ukazatelů ve vzájemných vazbách, což přispívá k rozpoznání silných a slabých stránek. [31]

³¹ DVOŘÁČEK, J. *Audit podniku a jeho operací*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. s. 62. ISBN 80-7179-809-6.

³² DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 155. ISBN 80-7179-805-3.

Metoda INFA nevyužívá pro hodnocení podniků tradiční skupiny finančních ukazatelů, tedy stability, zadluženosti, aktivity a likvidy, ale je založen na rozložení ukazatele ekonomického zisku (EVA) propojením tří pyramid a rozdělením ukazatelů do tří skupin:

1. indikátory charakterizující tvorbu EBIT/Aktiva, tedy produkční síly (to co podnik vyprodukuje bez ohledu původu kapitálu) = hodnocení provozní oblasti,
2. indikátory charakterizující dělení EBIT mezi věřitele (úroky), stát (daně) a majitele (čistý zisk) = hodnocení finanční politiky,
3. indikátory charakterizující vztah aktiva – pasiva (jejich životnost) = hodnocení úrovně likvidity.

Výhodou pyramidové soustavy ukazatelů je podle Sedláčka (2007) možnost posoudit minulost, současnost i budoucí vývoj, vzhledem ke znalosti vazeb a souvislostí mezi jednotlivými ukazateli.

Jedná se o systém, který umožňuje zájemcům srovnat podnikové výsledky finančních ukazatelů s odvětvovými hodnotami, ale i s výsledky těch nejlepších podniků v daném odvětví, protože MPO ČR sbírá ve spolupráci s ČSÚ data vztahující se k průmyslovým podnikům, firmám působícím ve stavebnictví, obchodu a službách.

Kromě běžných ukazatelů, jako je ROA, ROE, likvidita a další, je zde také počítán SPREAD, který udává, o kolik je větší výnos vlastního kapitálu vloženého do podniku než výnos z alternativní investice, která dosahuje stejného rizika. Tento ukazatel se počítá jako odhad alternativního nákladu na vlastní kapitál odečtený od hodnoty ROE. Pro zjištění hodnoty EVA je tento vzorec dále vynásoben hodnotou vlastního kapitálu.

Výstupem toho benchmarkingu je výpočet sledovaných ukazatelů a jejich srovnání se stanoveným benchmarkem jak slovní, tak grafickou formou pomocí grafů a schémat a také definování ukazatelů v pyramidovém rozkladu, které přispívají k dosahování dobrých výsledků a které představují problém.

2.4.4 Metody souhrnného hodnocení a predikce finanční tísně

Podniky nemusí používat ke sledování své situace pouze jednotlivé poměrové ukazatele, ale mohou využít možnosti souhrnného hodnocení, tzv. vícekritériálních modelů, tedy takových, které jsou složeny z více poměrových ukazatelů, mezi které se podle Sedláčka (2001) řadí:

- 1) bonitní (diagnostické) modely,
- 2) bankrotní (predikční) modely.

ad1) Bonitní modely

Jedná se o analýzu „ex post“, tedy zaměřenou na minulost, s cílem vyjádřit výsledky dosažené podnikem, které lze např. využít při srovnávání s jinými podniky. Do této skupiny můžeme podle Růčkové (2010) zařadit např. soustavu bilančních analýz podle Rudolfa Douchy, Kralickův Quicktest a Tamariho model.

Kralickův Quicktest byl, jak uvádí Růčková (2010), vyvinut v roce 1990 a nyní patří k nejvyužívanějším modelům. Tento model je složen ze čtyř rovnic, kdy první dvě se věnují hodnocení finanční stability a další dvě výnosové situaci. Výsledky jednotlivých rovnic jsou bodově ohodnoceny dle výše dosažených výsledků. Z takto obodovaných výsledných hodnot se vychází při hodnocení situace firmy.

$$R1 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad {}^{33} \quad (2.31)$$

$$R2 = \frac{\text{dluhy} - \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{nezdaněný cash flow}} \quad {}^{33} \quad (2.32)$$

$$R3 = \frac{\text{zisk před úroky a zdaněním}}{\text{aktiva}} \quad {}^{33} \quad (2.33)$$

$$R4 = \frac{\text{nezdaněný cash flow}}{\text{provozní výnosy}} \quad {}^{34} \quad (2.34)$$

Tab. 2.1 Bodování výsledků Kralickova Quicktestu

	0 bodů	1 bod	2 body	3 body	4 body
R1	< 0	0 – 0,1	0,1 – 0,2	0,2 – 0,3	> 0,3
R2	> 30	12 – 30	5 – 12	3 – 5	< 3
R3	< 0	0 – 0,08	0,08 – 0,12	0,12 – 0,15	> 0,15
R4	< 0	0 – 0,05	0,05 – 0,08	0,08 – 0,1	> 0,1

Zdroj: Vlastní zpracování dle Grünwald a Holečková (2007, s. 192-193)

³³ GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. s. 192. ISBN 987-80-86929-26-2.

³⁴ GRÜNWARD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. s. 193. ISBN 987-80-86929-26-2.

$$\text{Nezdaněný cash flow} = \text{zisk po zdanění} + \text{daň z příjmů} + \text{odpisy}^{35}$$

(2.35)

Při následném hodnocení se body sčítají a počítají průměrné hodnoty. Může se tedy vypočítat výsledek celkové situace, ale i dílčích oblastí, tedy finanční stability a výnosové situace. Výsledky nám napoví, jaká je situace ve firmě:

>3	bonitní firma
1-3	šedá zóna
<1	potíže

ad2) Bankrotní modely

Bankrotní modely představují analýzu „ex ante“, tedy systémy včasné výstrahy, jejichž cílem je, na základě současných informací, vytvořit předpoklad budoucího vývoje firmy. Slouží tedy k odhalení možnosti vzniku finanční tísně, která je podle Grünwalda a Holečkové (2007) definována takto: *„Finanční tíseň nastává tehdy, když jsou problémy s platební schopností tak vážné, že nemohou být vyřešeny bez výrazných změn v provozní a/nebo ve finanční činnosti podniku. Takovými změnami (provozní a finanční restrukturalizací neboli reorganizací) se má zastavit a odvrátit směřování k úpadku.“*³⁶ Kritériem pro definování finanční tísně je ohlášení úpadku, k jehož předvídání bylo vyvinuto několik metod s využitím poměrových ukazatelů, mezi něž můžeme podle Růčkové (2010) zařadit např. Altmanův model, Index důvěryhodnosti a Tafflerův model.

Altmanův model (Z-skóre) vychází podle Sedláčka (2007) z analýzy uskutečněné koncem 60. a v 80. letech u zbankrotovaných a nebankrotovaných firem, která vedla k vytvoření diskriminační funkce vedoucí ke zjištění finanční situace firmy s veřejně obchodovatelnými akciemi a druhé pro ostatní firmy. Základem tohoto modelu je součet pěti běžně využívaných poměrových ukazatelů s cílem zjistit, zda se firma nachází v bankrotu nebo jí bankrot téměř nehrozí.

³⁵ GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. s. 193. ISBN 987-80-86929-26-2.

³⁶ GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. s. 178. ISBN 987-80-86929-26-2.

$$\begin{aligned}
 \text{Z-skóre} = & 0,717 \times (\text{čistý pracovní kapitál/celková aktiva}) \\
 & + 0,847 \times (\text{nerozdělený zisk/celková aktiva}) \\
 & + 3,107 \times (\text{zisk před zdaněním a úroky/celková aktiva}) \\
 & + 0,420 \times (\text{tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota celkových dluhů}) \\
 & + 0,998 \times (\text{celkový obrát/celková aktiva})^{37}
 \end{aligned}
 \tag{2.36}$$

V rámci rovnice je za nerozdělený zisk doplňován výsledek hospodaření minulých let navýšený o výsledek hospodaření daného účetního období a fondy tvořené ze zisku.

Z výsledných hodnot lze zjistit, v jaké situaci se firma nachází a jaký je výhled do budoucnosti:

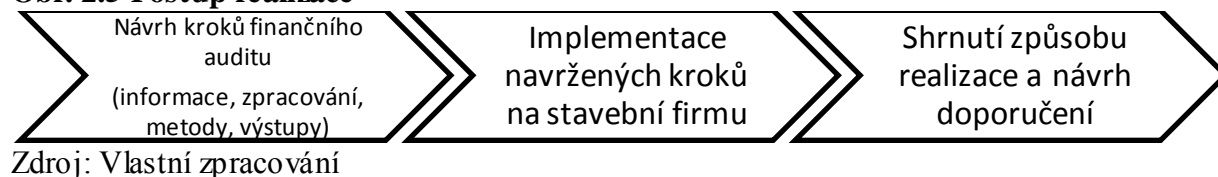
Z-skóre > 2,9	prosperita
1,2 < Z-skóre < 2,9	šedá zóna
Z-skóre < 1,2	vážné finanční problémy

2.5 Postup realizace

V rámci aplikační části diplomové práce budou navrženy kroky vedoucí k implementaci finančního auditu, včetně posouzení způsobu a prostředků sloužících k jeho zabezpečení, tedy zda bude realizován interními zaměstnanci nebo pomocí outsourcingu a jaké možnosti softwarové pomoci lze při realizaci využít.

Po navržení průběhu celého auditu a obzvláště samotné realizační fáze, která představuje nejdůležitější část celého procesu, budou jednotlivé kroky této fáze, s využitím metod popsaných v teoretických a metodologických východiscích, aplikovány v rámci analyzované firmy viz obr. 2.5.

Obr. 2.5 Postup realizace

³⁷ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. s. 110. ISBN 978-80-251-1830-6.

3. Aplikační část

Tato část obsahuje charakteristiku sledovaného subjektu, na jehož podmínky je vytvořen návrh způsobu provádění finančního auditu s jeho následnou aplikací, neboť finanční audit představuje efektivní způsob sledování a hodnocení finanční situace jakékoliv společnosti.

3.1 Charakteristika podniku

V této kapitole je na základě interní firemní dokumentace popsána firma, na jejíž podmínky bude v další části navržen a také implementován finanční audit.

3.1.1 Předmět činnosti firmy

Společnost, která je součástí aplikační části této diplomové práce, působí v oblasti stavebnictví a její hlavní činnost je zaměřena na řízení a provádění staveb v průmyslové a občanské výstavbě na klíč. Jedná se o společnost s ručením omezeným se sídlem v Brně, ale s provozovnou umístěnou v okrese Přerov. Vzhledem k vyhovění žádosti o nezveřejnění skutečného názvu společnosti, je firma pro účely této práce označena jako Klopsy, s.r.o.

Daná firma rozděluje své služby do dvou stěžejních oblastí:

- ***Průmyslové stavitelství***

Průmyslové stavitelství spočívá ve výrobě a montáži výrobních, skladových a multifunkčních hal, železobetonových konstrukcí, velkokapacitních zásobníků pro skladování materiálů, stavbě a rekonstrukci výrobních objektů, přestavbě potravinářských provozů s cílem splnit podmínky čistého provozu, stavbě a rekonstrukci šaten, sociálního zařízení a dalších provozů firem.

- ***Pozemní stavitelství***

Služby nabízené danou společností byly v roce 2001 rozšířeny o pozemní stavitelství, které představuje stavbu a rekonstrukce bytových a rodinných domů, kancelářských budov, prodejen, ale také přestavby půdních prostorů, opravy fasád a další stavební práce.

Veškeré práce jsou zabezpečeny kvalifikovanými, v oboru pracujícími již několik let, výrobními a stavebními techniky, konstruktéry, svařovacím technologem a autorizovaným inženýrem v oboru pozemní a dopravní stavby.

Vzhledem k výše uvedenému zaměření společnosti je předmět podnikání této firmy značně obsáhlý a zahrnuje mnohé činnosti. Jedná se např. o provádění staveb, jejich změn a odstraňování, kovoobráběčství, zámečnictví, montáž, opravy, rekonstrukce, revize a zkoušky vyhrazených tlakových a plynových zařízení, aj.

K výkonu veškerých prací potřebuje firma dostatečné množství kvalifikovaných pracovníků, kdy jich přibližně 60 pracuje v provozu výroby a 90 je určeno k realizaci stavebních a montážních zakázek. Pro lepší orientaci je v příloze č. 1 uvedena organizační struktura.

Společnost se snaží zabezpečit pro své zákazníky kvalitní výrobky a služby, což bylo podnětem k získání několika certifikátů, deklarující tuto snahu. Jedná se např. o:

- ISO 9001,
- v oblasti svařování - DIN 18 800 díl 7, ČSN EN 729-2 a ověřené postupy svařování WPS,
- autorizace pozemní stavby i dopravní stavby,
- a další.

Dalším významným prvkem k zabezpečení kvalitní a plynulé činnosti je potřeba dostatek vhodných pracovních prostor, které byly nedávno rekonstruovány a modernizovány ze strany strojního zařízení využívaného na opracování hutních materiálů. Růst objemu výroby vedl také k odkoupení sousedního objektu s úmyslem vybudovat nové zámečnické dílny, k výstavbě nových skladových prostor a administrativní budovy.

Veškeré činnosti v rámci uskutečněných rekonstrukcí, modernizace a budování nových pracovišť představují základ k realizaci získaných zakázek v oblasti výstavby a montáží, s důrazem na včasné plnění dodávek v daném termínu a kvalitě.

3.1.2 Historie firmy

V následující tabulce 3.1 jsou shrnuty časové milníky, které byly stěžejní v minulosti sledované společnosti.

Tab. 3.1 – Historie firmy

1993	Zahájení činnosti jako fyzická osoba – oblast průmyslového stavitelství. Pronájem provozovny – výroba hydraulických válců.
1995	Odkoupení výrobní jednotky včetně strojního zařízení.
1996 – 1997	Výstavba nové výrobní haly s novými technologiemi (instalace svařovacích automatů, mostových jeřábů, atd.).
1999	Založení obchodní společnosti - podmíněno překročením výše obrátu 100 mil. Kč. Došlo ke změně struktury firmy, včetně organizace firmy, účetní evidence, atd.
2000	Zahájení podnikatelské činnosti v lednu 2000.
2001- 2009	Rozšíření podnikové činnosti o pozemní stavitelství. Vybudování nových skladových prostor, administrativní budovy a rozšíření výrobních prostor.

Zdroj: Vlastní zpracování dle interní firemní dokumentace [48]

3.1.3 Dosavadní hodnocení finanční situace

Dosavadní sledování finanční situace dané organizace probíhalo zejména hodnocením časového vývoje určitých oblastí, jako je výsledek hospodaření, tržby, množství pohledávek a jejich struktura podle lhůty splatnosti a velikost závazků.

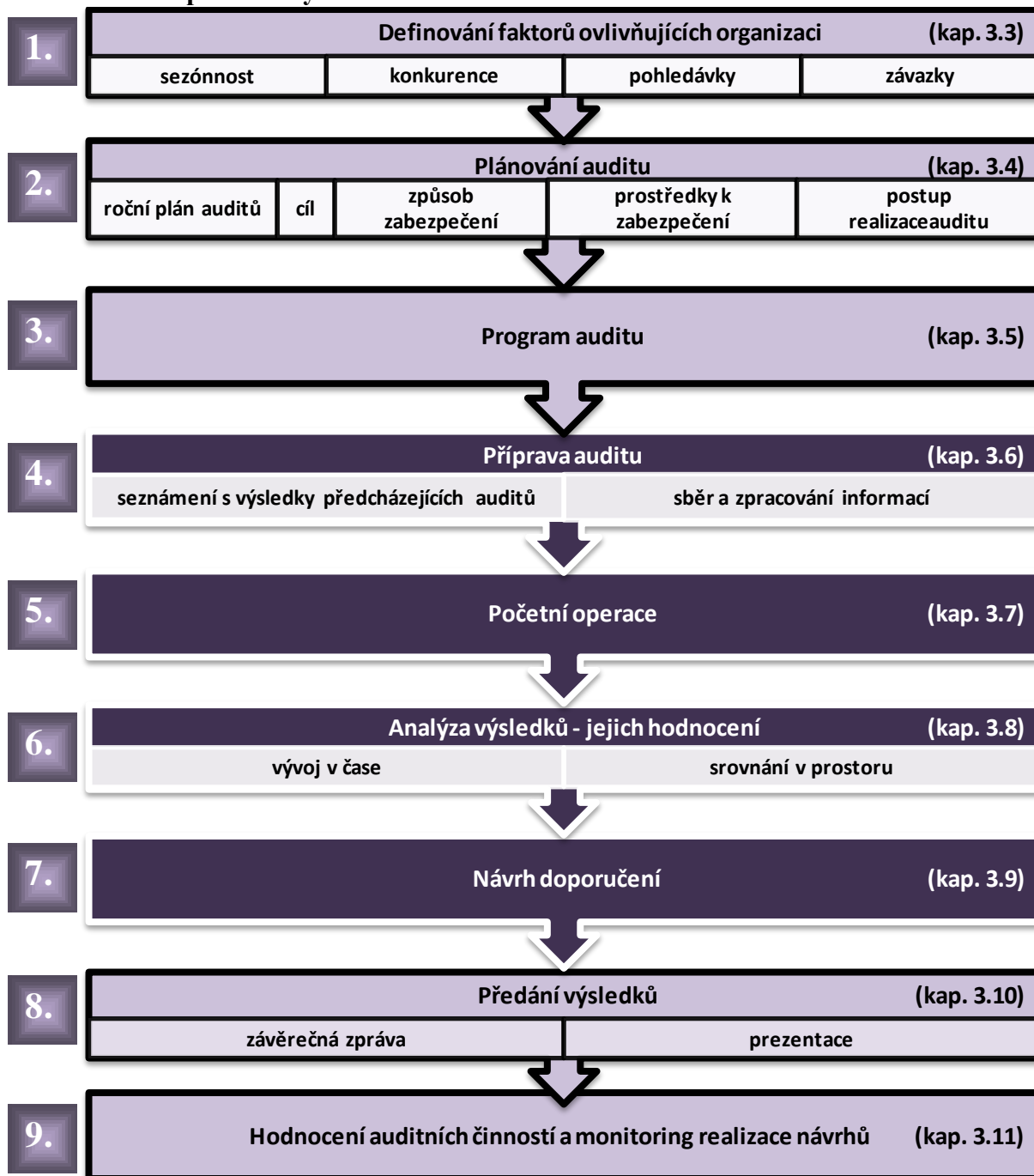
Ve zvoleném podniku doposud nedocházelo k podrobným ekonomickým rozborům a hodnocení finanční situace, například pomocí jednotlivých poměrových ukazatelů. To ovšem neznamená, že nedocházelo k žádnému sledování finanční situace. K hodnocení současné situace firmy se schopností predikce finanční tísně byl v rámci podniku využíván Altmanův model (Z-skóre), jehož výsledky prozatím nenásvědčují možnosti bankrotu dané firmy.

Vzhledem ke skutečnosti, že každý podnik by měl být schopen poznat svou situaci, ve které se nachází a s těmito informacemi dále pracovat, je smyslem následujících kapitol navrhnout průběh finančního auditu.

3.2 Návrh postupu finančního auditu

Návrh postupu finančního auditu, zobrazeného v obr. 3.1, vychází z přístupu Dvořáčka a Kafky, kdy jsou jejich stěžejní kroky rozčleněny do specifických oblastí, které v některých krocích vychází ze zaměření auditované firmy. Jednotlivé kroky a jejich bližší členění jsou popsány v následujících kapitolách.

Obr. 3.1 Postupové kroky finančního auditu

Zdroj: Vlastní zpracování

3.3 Definování faktorů ovlivňujících organizaci

Vzhledem ke skutečnosti, že na podniky působí mnohé faktory, které je ovlivňují, je důležité se zaměřit na definování problémových oblastí, které mohou být odlišné pro každý obor podnikání, neboť ty mohou napovědět o možné existenci rizika. Na základě poznání těchto faktorů lze lépe naplánovat průběh a specifikovat oblasti hodnocení podnikové situace, které potřebují zvýšenou pozornost. U stavebních firem se jedná zejména o přírodní vliv sezónnosti nabízených služeb a také ekonomické vlivy, mezi které můžeme, při zohlednění dané společnosti, zařadit rozsáhlou konkurenci ve stavebnictví a platební schopnost odběratelů, tak i dané stavební firmy. Dále se stavební firmy odlišují od jiných tím, že tvoří rezervy na záruční opravy, na sanace a rekultivace a na odstranění stanovišť, také sdružováním stavebních firem a problematickým oceňováním nedokončené výroby tvořené subdodávkami. [19]

3.3.1 Sezónnost

Vzhledem k tomu, že se jedná o stavební firmu, je základním vlivem působícím na danou společnost sezónnost prací, kdy v letních měsících je dostatek zakázek, ale v období zimy jsou stavební práce výrazně omezeny. Tato skutečnost má významný vliv na stavební firmy, neboť mimo sezónu neplynou ze stavebních činností výrazné zisky, protože se například realizují pouze drobné stavební úpravy. V rámci této společnosti je tato skutečnost určitým způsobem vykompenzována širokým spektrem činností, jako je kovoobráběčství, zámečnictví, montáž, opravy, rekonstrukce, revize a zkoušky vyhrazených tlakových a plynových zařízení, které lze vykonávat i v zimních měsících.

3.3.2 Konkurence

Všeobecně je bráno stavebnictví jako vysoce konkurenční oblast podnikání. Vzhledem k této skutečnosti je důležité specifikovat situaci mezi stavebními firmami, neboť konkurenční boj je neúprosný a je potřeba znát, kolik konkurentů se nachází v okolí a popřípadě i jaké služby nabízí, neboť jen ten kdo předstihne konkurenci má šanci uspět.

V následující tabulce 3.2, která vychází z informací dostupných na webových stránkách ČSÚ, jsou uvedeny informace o počtu stavebních podniků v krajích a okresech,

kteřé jsou v blízkém okolí společnosti, na kterou je zaměřena tato diplomová práce, protože se aktivity této firmy, vzhledem k poloze provozovny, zaměřují zejména na její blízké okolí, tedy Olomoucký, Zlínský a Jihomoravský kraj. Vyskytují se ovšem i zakázky ve vzdálenějších lokalitách, jako je např. Praha. Liberec, Harachov aj.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že sledovaná firma je umístněna v oblasti s dosti vysokým výskytem firem stavebního zaměření, a proto musí být schopna rychle a pružně reagovat na nastalé situace, aby mohla být úspěšná, alespoň tak jak tomu bylo do současnosti. Je tedy důležité sledovat veškeré indikátory svého vývoje i vývoje ostatních firem nebo celého odvětví a podnikat kroky k usměrnění podnikového vývoje. Výjimkou nejsou ani finanční ukazatele, které mohou mnohé napovědět.

Tab. 3.2 Stavební podniky s 20 a více zaměstnanci podle krajů a blízkých okresů za rok 2008

Kraj Okres	Průměrný počet podniků
Olomoucký	138
Olomouc	53
Přerov	28
Prostějov	22
Zlínský	152
Kroměříž	23
Jihomoravský	299
Vyškov	15
Brno	179
ČR	2 446

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ [24], [25]

3.3.3 Pohledávky

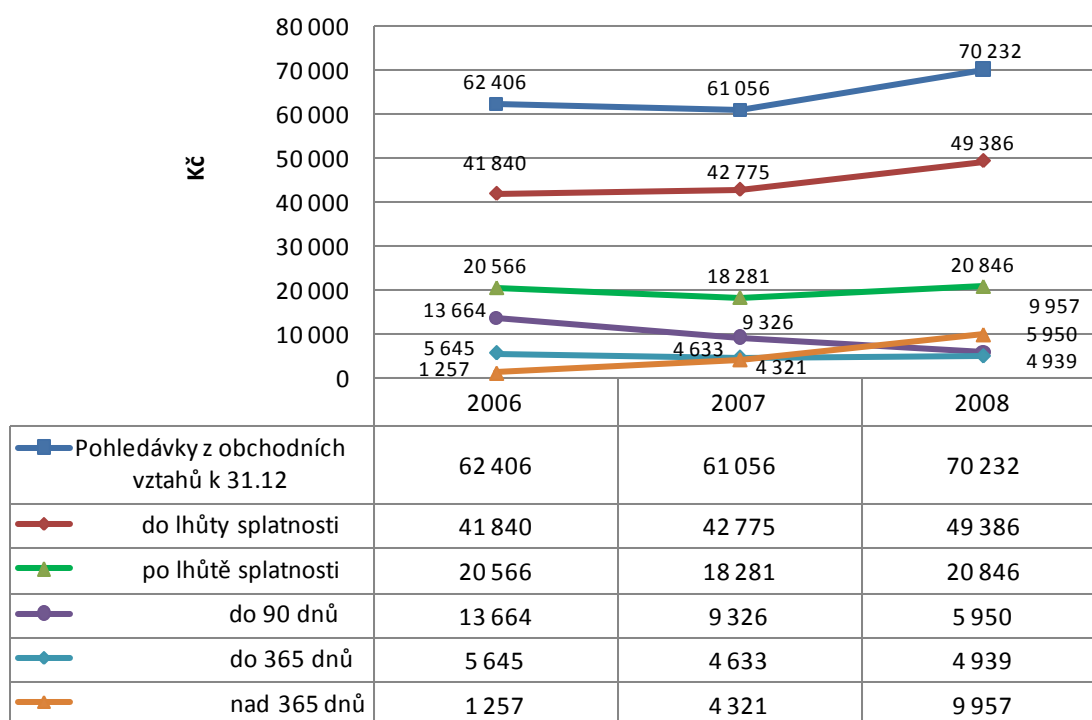
Oblast pohledávek se vyznačuje splatností 60 a více dnů (u veřejných investorů není nic neobvyklého doba splatnosti 180 dnů) a také tzv. zádržným, což je pojistka pro investora v případě zjištěných závad při předávání projektu. Toto zádržné má vést k odstranění závad v co nejkratší době. Doba splatnosti zádržného je rozdílná dle jednotlivých projektů a může se pohybovat v rozmezí od 5 do 15 let, a proto se firmy snaží toto zádržné nahrazovat bankovními garancemi. [19]

Z ankety uskutečněné v roce 2009 Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR u 115 firem vyplynulo, že 60,87% dotázaných vidí problém v prodlužování doby splatnosti pohledávek. Spolu ve spojení s nedostatkem likvidních finančních prostředků (50,43% dotázaných) a špatným přístupem k bankovním úvěrům (26,09% dotázaných) jsou tyto skutečnosti pro stavební firmy významnými riziky. [36]

Následuje graf 3.1, který zobrazuje vývoj pohledávek posledních tří, již uzavřených let. Je vidět neustálý růst pohledávek do lhůty splatnosti a také těch po lhůtě splatnosti nad 365 dnů.

Graf 3.1 Struktura pohledávek z obchodních vztahů k 31.12 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv za období let 2008 - 2006 [49]

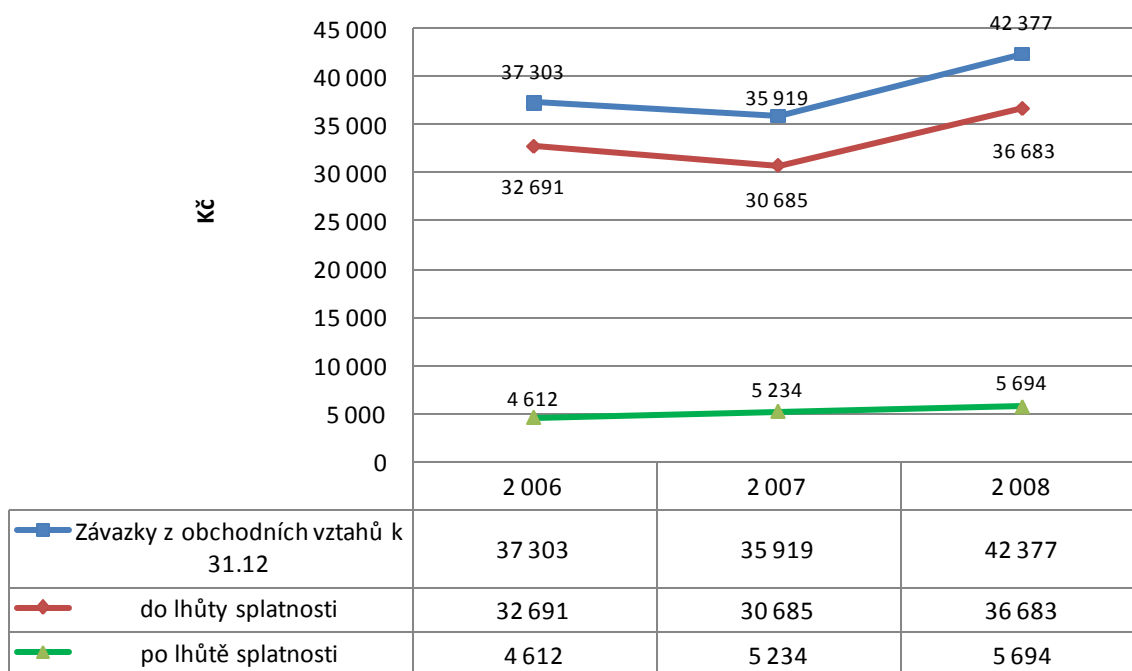
Velikosti pohledávek je potřeba věnovat velkou pozornost, neboť ty mohou vést při snižujícím se množství finančních prostředků až k ohrožení likvidity, tedy k platební neschopnosti. Z tohoto pohledu se situace dané firmy nevyvíjí příliš příznivě, neboť při růstu korunového množství pohledávek dochází k poklesu krátkodobého finančního majetku. Důležité tedy bude sledovat vývoj ukazatele doby splatnosti pohledávek a likvidity. Při hodnocení podílu celkových krátkodobých pohledávek, ve vztahu k celkovým aktivům, je vidět pokles z 50,58% v roce 2006, na 46,2% v roce 2007 a na 42,6% v roce 2008. Tento procentní pokles je vyvolán zejména nárůstem dlouhodobého majetku.

3.3.4 Závazky

Závazky by měly podléhat také určité analýze, neboť i u nich se projevuje delší doba splatnosti a již zmíněné zádržné. Z pohledu závazků je zde ale snaha o minimalizaci bankovních garancí. Z následujícího grafu 3.2 vyplývá rostoucí tendence množství závazků i těch po lhůtě jejich splatnosti.

Jak již bylo uvedeno, ve stavebnictví se často vyskytuje špatná platební morálka. To ovšem z pohledu dodavatelů takové firmy nevysílá příliš dobrý signál. Tato skutečnost nasvědčuje zhoršení finanční situace a může vést k poškození dobrého jména firmy a následně ke ztrátě dodavatelů, což může ohrozit plynulost stavebních prací na nasmlouvaných zakázkách.

Graf 3.2 Struktura závazků z obchodních vztahů k 31.12 v tis. Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv za období 2006 - 2008 [49]

Z výše uvedené tabulky je v roce 2008 znatelný růst celkových závazků z obchodního styku a také těch po lhůtě splatnosti. Vzhledem k těmto skutečnostem je důležité se tedy zaměřit na ukazatel doby splatnosti závazků a podrobit tuto oblast hlubší analýze.

3.4 Plánování auditu

Plánování auditu spočívá ve stanovení druhů auditů a četnosti jejich realizace, tedy roční plán auditů, dále definování, za jakým účelem jsou jednotlivé audity prováděny, kdo je bude realizovat a jaké postupy a metody budou při jejich realizaci využity.

3.4.1 Roční plán auditů

Plán auditů této firmy by měl vycházet zejména ze sezónnosti jimi nabízených služeb. Proto by bylo vhodné realizovat finanční audit ve čtvrtletních intervalech, kdy tato čtvrtletí odpovídají množství realizovaných zakázek. Druhé a třetí čtvrtletí se oproti prvnímu a čtvrtému čtvrtletí vyznačuje nárůstem stavebních zakázek. Bylo by proto příhodné, hodnotit nejen celoroční vývoj situace, ale i jednotlivé fáze roku, které se vyznačují jinými podmínkami. V tabulce 3.3 je vytvořen navrhovaných rozpis jednotlivých auditů.

Tab. 3.3 Přehled navrhovaných plánovaných auditů

Audit finanční situace																		
Číslo auditu	Auditovaná oblast	Kalendářní týden roku 2010																
		1	2	5	6	9	10	14	15	18	19	27	28	31	37	40	41	44
1	Výchozí audit za období 2006-2008					X												
2	1. čtvrtletí 2010								X									
3	2. čtvrtletí 2010												X					
4	3. čtvrtletí 2010																X	
5	Situace za rok 2009																	X
		Kalendářní týden roku 2011																
		1	2	5	6	9	10	14	15	18	19	27	28	31	37	40	41	44
1	4. čtvrtletí 2010	X																
2	Celková situace 2010		X															
3	1. čtvrtletí 2011								X									
4	2. čtvrtletí 2011												X					
5	3. čtvrtletí 2011																X	

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky vyplývá navrhovaný začátek plánovaných auditů. Jako výchozí audit je bráno hodnocení finančního vývoje let 2006 - 2008, které je zpracováno v rámci této diplomové práce. Dále je navrženo průběžné čtvrtletní sledování situace roku 2010 s následným doplněním vývoje za rok 2009 tak, aby bylo hodnocení souhrnné, tedy za

po sobě jdoucí roky. V průběhu následujícího roku je vhodné zhodnotit i čtvrté čtvrtletí roku 2010 a provést také celkové celoroční hodnocení. Následují doporučené čtvrtletní a roční audity, vždy pro právě zakončené období.

3.4.2 Cíl auditu

Cílem auditů by mělo být posouzení aktuální finanční situace se zaměřením na rizikové oblasti, jako je například oblast pohledávek a závazků a také sledování průběhu vývoje analyzovaných ukazatelů. Veškeré tyto kroky by měly být realizovány s úmyslem poznat firemní situaci a pružně na ni reagovat.

3.4.3 Způsob zabezpečení

I přes skutečnost, že tento audit je navrhován pro zpracování vlastními zaměstnanci, je důležité zohlednit možnost následné realizace finančního auditu pomocí outsourcingu, vzhledem k zajištění odbornosti a určité nestrannosti odborníků.

V současnosti existuje možnost využít služeb specializovaných firem, které nabízí širokou škálu služeb z oblasti podnikové ekonomiky. Jedná se o posouzení finančního zdraví firmy s definováním silných a slabých stránek a také návrh opatření ke zlepšení situace. Mezi firmy nabízející takové služby patří, dle nabídek na webových stránkách [42], [43], [44], [45], například:

- **Auditorská a účetní kancelář** - nabízí auditorské služby a možnost vykonání finanční kontroly, zejména u firem nacházejících se v Olomouckém kraji.
- **AUDIT Brno, spol. s r.o.** - nabízí možnost realizace externích auditů, daňového a ekonomického poradenství i ekonomických rozborů a finančních analýz.
- **EKOIURIS, v.o.s** - nabízí služby v ekonomické oblasti s bezplatnou vstupní finanční analýzou, sloužící k posouzení dovedností této firmy.
- **K auditing, s.r.o.** - nabízí služby z oblasti auditu, daňového poradenství, vedení účetnictví, finančních analýz a dalších souvisejících služeb v rámci celé republiky.

3.4.4 Prostředky k zabezpečení

Pokud jsou ve firmě k dispozici kvalitní informace vycházející z úplného a správného účetnictví, neexistuje problém vypočítat a dále pracovat s výsledky ukazatelů finanční situace s pomocí jednoduchých softwarových nástrojů jako je např. Excel, což je případ i tohoto finančního auditu. Je ale také důležité vědět, že existuje řada veřejně dostupných kalkulaček finanční analýzy nebo specializovaných softwarových produktů, které mohou firmy při analýze použít. Příklady některých produktů jsou uvedeny v tab. 3.4.

Tab. 3.4 Přehled produktů k analýze finanční situace

Produkt	Firma/Dostupnost	Cena pro 1 uživatele (Kč)
Kalkulátor finanční situace podniku	http://firmy.finance.cz/provoz-firmy/financi-kalkulacky/analyza-financi-situace-podniku/	---
Benchmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA	http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/ebita/	---
EQUANTA	ATLAS consulting s.r.o.	instalace 2 400,-
Finanční analýza		29 800,-
Finanční výpočty		9 800,-
FINAN	VALEX, spol. s r.o.	15 000,-
FinAnalysis 2.1 CZ v prostředí MS Excel (demo verze)	ABRA Business Partner Atlantis PC s.r.o., Plzeň	3 451,-
Analysis Wizard	Economic Wizard v.o.s.	2 500,-

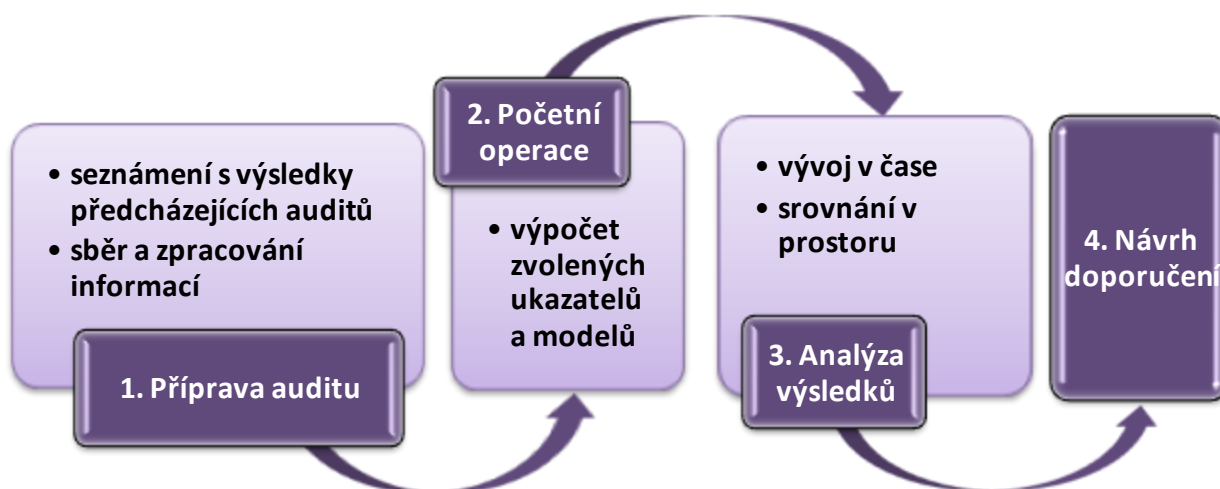
Zdroj: Vlastní zpracování dle informací o produktech dostupných z webových stránek [31], [37], [38], [39], [40], [41]

V případě, že by byl využit moderní software, na bázi finanční analýzy, došlo by k vzájemnému propojení s účetním softwarem, což usnadňuje práci a i samotná analýza je rychlejší, neboť veškeré kroky jsou již přednastaveny a na určených místech jsou přímo vyřešeny jednotlivé ukazatele.

3.4.5 Postup realizace auditu

Když již víme, jaký audit, kdy, kým a s jakým cílem a prostředky bude realizován, je také potřeba vědět, jaké postupy a metody budou využity při jeho realizaci. Navrhovaný postup realizační fáze finančního auditu je zobrazen v obr. 3.2 a jeho jednotlivé části jsou blíže popsány v následujícím textu.

Obr. 3.2 Postup navrhovaných kroků v realizační fázi finančního auditu

Zdroj: Vlastní zpracován

Ad 1) Příprava auditu

Základem přípravy je seznámení se s výsledky minulých auditů, na jejichž základě lze hodnotit situaci z dlouhodobého hlediska a ze kterých lze vypožorovat možný vývoj současné situace. Následuje sběr dat, která vychází z účetnictví a v dalších krocích podléhají rozboru. Data získaná z účetnictví je vhodné zpracovat pomocí zvoleného softwaru. V tomto případě se jedná o zpracování dat pomocí Excelu, ve kterém se vytvoří souhrnné tabulky účetních výkazů.

Ad 2) Početní operace

Samotná realizace auditu spočívá ve výpočtu jednotlivých zvolených ukazatelů z oblasti rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti, finančních fondů a cash flow, které byly uvedeny v kapitole „Analýza poměrových ukazatelů“. Následuje souhrnné hodnocení a predikce finanční tísně s využitím bonitního a bankrotního modelu. Dále jsou uskutečněny výpočty doporučených ukazatelů pro realizaci benchmarkingu jak pro auditovanou firmu, tak pro zvoleného konkurenta a celé odvětví.

Ad 3) Analýza výsledků – jejich hodnocení

V tomto kroku jsou výsledky jednotlivých ukazatelů podrobeny analýze a to z pohledu určitého etalonu optima, který vychází z dlouhodobých poznatků a je prezentován i

v publikacích, které se zabývají hodnocením finanční situace podniku neboli finanční analýzou.

a) Vývoj v čase

Z pohledu časového vývoje jednotlivých ukazatelů lze vypožorovat, jakého trendu dosahují nebo zda působí cyklické vlivy. Při tomto způsobu hodnocení vývoje je vhodné pro lepší názornost vyhotovit spojnicový nebo sloupcový graf, který graficky napoví o dosavadním vývoji sledovaného ukazatele.

b) Srovnání v prostoru

Srovnávání výsledků s žádoucí veličinou není omezeno pouze na hodnoty uvedené v publikacích, neboť ty jsou všeobecné pro všechny podniky jakéhokoliv zaměření, ale může se vycházet také z odvětvových výsledků některých ukazatelů, které jsou dostupné ve „Finanční analýze podnikové sféry“ zpracované Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a uveřejněné na jejich webových stránkách. Součástí těchto analýz jsou i účetní výkazy sledovaných odvětví, ze kterých lze vypočítat zvolený ukazatel. Významným nedostatkem je ovšem to, že jsou tyto analýzy zveřejněny s více jak půlročním zpožděním, takže se možnost jejich využití značně snižuje. Informace z těchto finančních analýz jsou využity i v „Benchmarkingovém diagnostickém systému finančních ukazatelů INFA“, při jehož využití podnik srovnává své výsledky s výsledky dosaženými v odvětví, ve kterém působí nebo s nejlepší firmou daného odvětví. Výstupem tohoto systému je názorné hodnocení podnikové situace pomocí semaforové signalizace a srovnání dosažených hodnot v grafické podobě, s využitím schémat a také s uvedením oblastí, na základě pyramidového rozkladu, které kladně nebo negativně přispívají k dosaženým výsledkům.

Firma, která se zabývá hodnocením své finanční situace, chce nejen vědět, jak na tom daný podnik je, ale také jak na tom je ve srovnání s ostatními konkurenčními firmami. To vede ke srovnávání svých výsledků s největším konkurentem působícím v blízkém okolí. Informace ke zpracování tohoto srovnání jsou, u firem zapsaných v Obchodním rejstříku, dostupné ve sbírce listin, které lze získat na webových stránkách www.justice.cz, kde má každý možnost nahlédnout.

V případě znalosti výsledků dosažených v rámci odvětví, nejlepší firmy nebo největšího konkurenta, je vhodné pro znázornění vytvořit spojnicové grafy, v rámci nichž budou porovnány dosažené hodnoty u doporučovaných ukazatelů při realizaci benchmarkingu sledovaných subjektů.

Tento způsob hodnocení je ovšem vhodný pouze pro zpětnou analýzu, kdy jsou již dané výsledky veřejně dostupné. V tomto případě je tedy vhodné se i zpětně zabývat hodnocením vývoje dané firmy, kdy může proběhnout například srovnání s výsledky konkurentů.

V případě čtvrtletního hodnocení podnikové situace se aktivity v této oblasti omezují pouze na časový vývoj a srovnání s optimálními hodnotami. Následná analýza s využitím odvětvových hodnot je závislá na době zveřejnění těchto výsledků.

Ad 4) Návrh doporučení

Ze zjištěných skutečností může vyplynout nutnost reakce na daný stav, což spočívá v hledání příčin tohoto stavu a v následném návrhu kroků, které povedou ke zlepšení současné situace. Tyto návrhy k nápravě jednotlivých oblastí nesmí být v rozporu a při jejich realizaci by mělo dojít k celkovému zlepšení podnikové situace.

3.5 Program auditu

Před zahájením auditu by měl být vyhotoven program auditu, podléhající schválení vedením společnosti, sloužící jako zdroj informací o právě probíhajícím auditu a návod při jeho realizaci. Mělo by se jednat o určitý tiskopis v předem stanovené podobě a obsahující základní sdělení.

Pro podmínky finančního auditu, za období tří let, jako celoroční hodnocení finanční situace, by tento program mohl mít podobu uvedenou v příloze č. 2, která vychází z přehledu doporučených vzorů písemností využívaných při interním auditu ve veřejné správě. [27]

3.6 Příprava auditu

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o první audit, nejsou doposud dostupné žádné výsledky, které by mohly být následně využity při hodnocení dlouhodobého vývoje. Tento audit se vztahuje k období let 2006 až 2008 a informace k jeho realizaci vychází z výročních zpráv za toto období. Pro přehlednost jsou informace z těchto zpráv seříděny v souhrnných tabulkách s využitím Excelu. Tyto tabulky účetních výkazů: rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přehledu o peněžních tocích jsou součástí příloh č. 3, 4, 5.

3.7 Početní operace

Početní operace spočívají ve výpočtu stanovených ukazatelů. Tyto výpočty jsou součástí příloh č. 6, 7, 8, 9, 10, 11, kdy každá příloha obsahuje výpočty určité skupiny ukazatelů, popsaných v teoretické části, za roky 2006 až 2008. V příloze č. 18 jsou obsaženy výpočty vztahující se ke Kralickovu Quicktestu. Výpočty Altmanova indexu jsou součástí přílohy č. 20. Následují početní operace vztahující se k benchmarkingu auditované firmy, konkurenční firmy a odvětví, které jsou součástí příloh č. 25, 26 a 27.

Při výpočtech jsou zachována tato pravidla:

- tržby – jsou zohledněny ty tržby, které se přímo vztahují k hlavní činnosti firmy, tedy tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb,
- cizí kapitál neboli dluhy – jsou představovány cizími zdroji sníženými o rezervy,
- součástí krátkodobých závazků jsou i krátkodobé bankovní úvěry,
- zisk před úroky a zdaněním je tvořen jako součet výsledku hospodaření účetního období, daně z příjmů za běžnou i mimořádnou činnost a nákladových úroků.

3.8 Analýza výsledků – jejich hodnocení

Analýza výsledků představuje důležitý prvek celého auditu, neboť zde dochází k identifikaci možných nedostatků vztahujících se k finanční situaci podniku. V rámci této části jsou rozebrány výsledky jednotlivých ukazatelů z pohledu jejich dosahované úrovně z časového hlediska. Následně budou využity metody k souhrnnému posouzení firemní situace, které na základě skupiny ukazatelů podají obraz o současné situaci společnosti a dále bude provedeno srovnání dané firmy se zvoleným konkurentem a odvětvovými výsledky.

3.8.1 Vývoj poměrových ukazatelů v čase

Analýza poměrových ukazatelů spočívá v posouzení výsledků jednotlivých ukazatelů, které jsou rozděleny do těchto skupin:

- a) ukazatele rentability,
- b) ukazatele zadluženosti
- c) ukazatele likvidity,
- d) ukazatele aktivity,
- e) ukazatele na bázi finančních fondů,
- f) ukazatele na bázi cash flow.

Ad a) Ukazatele rentability

Ukazatele z oblasti rentability jsou velmi důležité k posouzení schopnosti dané firmy vytvářet zdroje vloženým kapitálem, což znamená, že čím vyšších hodnot je dosaženo, tím firma hospodaří efektivněji. To ovšem neplatí u rentability nákladů, kde je žádoucí co nejnižší hodnota, neboť to znamená, že 1 Kč tržeb byla vytvořena s menšími náklady. Vývoj ukazatelů rentability obsahuje tab. 3.5, která vychází z přílohy č. 6. Graficky zobrazený vývoj těchto ukazatelů je součástí přílohy č. 12.

Tab. 3.5 Výsledné hodnoty ukazatelů rentability

Ukazatel	Jednotky	Rok		
		2006	2007	2008
ROA – rentabilita celkového kapitálu	%	8,14	9,41	8,81
ROE – rentabilita vlastního kapitálu	%	29,69	25,89	17,07
ROCE – rentabilita dlouhodobého kapitálu	%	35,33	28,68	18,98
ROS – rentabilita tržeb	%	5,73	5,29	6,85
ROC – rentabilita nákladů v Kč	Kč	0,94	0,95	0,93

Zdroj: Vlastní zpracování

Vývoj hodnot **rentability celkového kapitálu** je pozitivní, neboť dosahuje přibližně stabilní úrovně. V roce 2008 došlo k mírnému poklesu, který byl i přes nárůst zisku zapříčiněn nárůstem množství aktiv. Toto navýšení bylo způsobeno zejména dlouhodobým majetkem, neboť došlo k pořízení a vybudování nových skaldových, výrobních, administrativních prostor, dlouhodobého finančního majetku a dále také k nárůstu krátkodobých pohledávek.

Rentabilita vlastního kapitálu je významným indikátorem pro investory, neboť ukazuje, jak jsou vložené prostředky využívány a jaký prospěch z nich plyne. V rámci tohoto

ukazatele se objevuje nežádoucí klesající tendence, protože to znamená, že vzhledem k růstu vlastního kapitálu by mělo docházet k výraznější tvorbě zisku, což se ovšem neděje.

Z pohledu **rentability dlouhodobého kapitálu** dochází k razantnímu, vždy téměř desetiprocentnímu poklesu, což znamená, že přes růst vlastního a dlouhodobého cizího kapitálu nedochází ke zhodnocení podnikových aktiv.

Ukazatel **rentability tržeb** nasvědčuje tomu, jaký efekt vznikl z 1 Kč tržeb. V rámci tohoto ukazatel je vidět růst v roce 2008, což je žádoucí stav a znamená to tedy, že z 1 Kč tržeb bylo vyprodukováno více zisku, než tomu bylo dříve.

U **rentability nákladů** je žádoucí co nejnižší hodnota, které daná firma dosáhla v roce 2008, ale rozdíl oproti minulým letům je téměř zanedbatelný. V tomto roce bylo na vytvoření 1 Kč tržby potřeba vynaložit 0,93 Kč.

Ad b) Ukazatele zadluženosti

Oblast zadluženosti se zabývá tím, jakým způsobem firma využívá k financování cizí kapitál, tedy dluhy. Výsledky ukazatelů spadajících do této skupiny jsou obsaženy v tab. 3.6, která vychází z přílohy č. 7. Časový vývoj zvolených ukazatelů je graficky zobrazen pomocí grafu, který je součástí přílohy č. 13.

Tab. 3.6 Výsledné hodnoty ukazatelů zadluženosti

Ukazatel	Jednotky	Rok		
		2006	2007	2008
Koeficient samofinancování	%	20,42	27,36	35,41
Celková zadluženost	%	57,77	53,94	49,93
Koeficient zadluženosti	%	282,95	197,17	141,01
Úrokové zatížení	%	0	0	10,92
Překapitalizování		0,56	0,67	0,72
Podkapitalizování		0,64	0,81	0,95

Zdroj: Vlastní zpracování

Koeficient samofinancování dává signál, zda je k financování aktiv využíván vlastní kapitál. Zde je vidět pozitivní vývoj, neboť v průběhu těchto let dochází k růstu a v roce 2008 dokonce překročila hranici 30%, která je brána jako hraniční. Postupem let dochází k většímu

využití vlastních zdrojů při podnikání, což je zapříčiněno zejména navyšováním kategorie nerozděleného zisku minulých let.

Celková zadluženost určuje, jak je majetek kryt cizími zdroji a je významný z pohledu věřitelů společnosti, kteří preferují co nejnížší hodnotu tohoto ukazatele. V případě, že jsou hodnoty nižší než 60%, je tato situace přijatelná. To je případ i této firmy, jejíž hodnoty tohoto ukazatele jsou nižší než hraniční hodnota a mají klesající tendenci vzhledem k navyšování celkových aktiv. V roce 2008 bylo toto navýšení tak významné, že i přes vyšší využití cizího kapitálu došlo opět k poklesu tohoto ukazatele. Takových výsledných hodnot bylo dosaženo také proto, že do cizího kapitálu nebyly zahrnuty rezervy. V případě, že by bylo počítáno i s rezervami, byly by výsledné hodnoty v prvních dvou letech nad 70% a v posledním roce okolo 65%. Klesající tendence je dobrým signálem pro věřitele, tedy i banku, že je daná firma schopna, vzhledem k nárůstu aktiv, splácet své závazky, a tím se stává finančně nezávislou.

Koeficient zadluženosti poměřuje vlastní a cizí kapitál, a nasvědčuje věřitelům, zda neexistuje možnost přijít o své nároky. Pokud je výsledná hodnota nižší než 150%, nejsou věřitelé přímo ohroženi. V případě, že je hodnota větší než 200%, je tato firma pro věřitele velmi riziková. Z výsledků dané firmy vyplývá klesající tendence, vzhledem k nárůstu vlastního kapitálu, protože docházelo k navyšování hodnoty nerozděleného zisku o každoroční zisk, který je v celém rozsahu opět vkládán do společnosti. V roce 2006, při zohlednění velikosti cizího kapitálu (bez rezerv) a vlastního kapitálu, vystupovala tato firma jako velmi rizikový klient. To se ale postupem času začalo zlepšovat, neboť v roce 2007 se díky poklesu cizího kapitálu a nárůstu vlastního kapitálu (zvýšení nerozděleného zisku o čistý zisk roku 2006) dostala pod hranici 200% a i přes růst cizího kapitálu v roce 2008 došlo díky opětovnému nárůstu vlastního kapitálu ke snížení koeficientu zadluženosti pod úroveň 150%.

V oblasti **úrokového zatížení** se v rámci dané firmy nevyskytují žádné problémy, neboť v prvních dvou letech se ve firmě nevyskytly žádné nákladové úroky a v roce 2008 dosahovalo úrokové zatížení úrovně 11%, což znamená, že v tomto roce bylo 11% přínosu odčerpáno nákladovými úroky.

Ze zjišťování, zda nedochází k **překapitalizování** nebo **podkapitalizování**, tedy jakým způsobem jsou dlouhodobé zdroje využívány ke krytí krátkodobých a dlouhodobých

aktiv vyplynulo, že vlastní dlouhodobé zdroje nejsou ve velké míře využity ke krytí oběžných aktiv, neboť i přes zvyšující se hodnotu ukazatele překapitalizování, je hodnota roku 2008 poměrně vzdálená od hraniční hodnoty. Hodnota ukazatele podkapitalizování by měla být okolo jedné, čehož bylo postupným růstem dosaženo roku 2008 a znamená to, že během těchto analyzovaných let docházelo k podkapitalizování, tedy k financování stálých aktiv i krátkodobými zdroji, které je ovšem nutno splatit dřív, než dlouhodobá aktiva začnou produkovat finanční prostředky.

Ad c) Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity jsou schopny napovědět, jak je na tom daná firma se schopností splácet své závazky vzhledem ke svým oběžným aktivům. Výsledné hodnoty těchto ukazatelů jsou součástí tab. 3.7, která vychází z přílohy č. 8. Grafické zobrazení vývoje jednotlivých ukazatelů je součástí přílohy č. 14.

Tab. 3.7 Výsledné hodnoty ukazatelů likvidity

Ukazatel	Rok		
	2006	2007	2008
Okamžitá likvidita	0,21	0,23	0,16
Pohotovává likvidita	1,13	1,18	1,25
Běžná likvidita	1,15	1,22	1,31

Zdroj: Vlastní zpracování

Okamžitá likvidita udává, zda je firma schopna splatit své právě splatné závazky. Doporučené rozmezí, ve kterém by se měly firmy nacházet je 0,9 - 1,1, což tato firma zdaleka nesplňuje. Pouze v případě, že by byla brána v potaz dolní hranice stanovená ministerstvem průmyslu a obchodu (0,2), by v letech 2006 a 2007 patřila do vymezeného pásma. Na výslednou hodnotu v roce 2007 měl vliv pokles závazků a následný pokles výsledné hodnoty v roce 2008 byl zapříčiněn snížením krátkodobého finančního majetku.

V rámci **pohotovové likvidity**, u které je doporučená hodnota v rozmezí 1 – 1,5, jsou dosaženy lepší výsledky než u okamžité likvidity, neboť ve všech letech je výše uvedená podmínka splněna. To nasvědčuje tomu, že je firma schopna splácet své závazky i bez prodeje zásob, jen s využitím svých finančních prostředků a příchozích plateb pohledávek.

U **běžné likvidity** je žádoucí, aby výsledná hodnota byla větší než 1,5, protože to nasvědčuje velké schopnosti krýt krátkodobé závazky oběžnými aktivy firmy. V rámci tohoto ukazatele je vidět rostoucí tendence, což i přes skutečnost nesplnění hraniční hodnoty nasvědčuje tomu, že vzhledem k výraznému poklesu množství závazků v roce 2007 oproti roku 2006 a růstu oběžných aktiv v roce 2008, se poměr oběžných aktiv a krátkých závazků zvyšoval.

Ad d) Ukazatele aktivity

Tato skupina ukazatelů je zaměřena na posouzení schopnosti analyzované firmy hospodařit s jednotlivými složkami aktiv. Výsledné hodnoty zvolených ukazatelů jsou obsaženy v tab. 3.8, která vychází z přílohy č. 9 a následně jsou zobrazeny v grafu, který je součástí přílohy č. 15.

Tab. 3.8 Výsledné hodnoty ukazatelů aktivity

Ukazatel	Jednotky	Rok		
		2006	2007	2008
Doba obratu aktiv	den	340,48	269,34	407,80
Doba obratu zásob	den	4,96	4,34	8,95
Doba splatnosti pohledávek	den	172,22	124,35	166,70
Doba splatnosti závazků	den	187,78	130,54	158,67

Zdroj: Vlastní zpracování

Doba obratu aktiv nasvědčuje situaci v majetkové vybavenosti dané firmy, kdy je žádoucí klesající tendence, neboť ta nasvědčuje lepšímu využití celkových aktiv. Zde je vidět, že přes klesající tendenci v roce 2007, kdy při téměř stejných aktivech byly vyprodukovány mnohem větší tržby, došlo v roce 2008 k rapidnímu růstu výsledné hodnoty vlivem zvýšení celkových aktiv a snížení tržeb daného roku. Toto zvýšení aktiv bylo zapříčiněno nedokončenou výstavbou nových administrativních prostor, pořízením dlouhodobého finančního majetku a nárůstem oběžných aktiv, zejména ze strany krátkodobých pohledávek.

Z ukazatele **doby obratu zásob** lze vysledovat, jak dlouho trvá přeměna zásob na peněžní prostředky, které lze dále využít. Hodnoty v rámci této firmy jsou na konci jednotlivých let docela nízké, neboť vzhledem k sezónnosti nabízených služeb nedrží

v zimních měsících příliš velké množství zásob. V roce 2008 došlo k nárůstu tohoto ukazatele, který je zapříčiněn zejména poklesem tržeb z hlavní činnosti.

Doba splatnosti pohledávek se ve stavebnictví vyznačuje velkými výkyvy, kdy není nic neobvyklého i půlroční čekání na zaplacení. Tato skutečnost však může danou firmu výrazně ovlivnit ve schopnosti splácet své závazky vzhledem k nedostatku finančních prostředků. U této firmy byl v roce 2007 vidět pokles doby splatnosti, ale v roce 2008, při poklesu tržeb, došlo opět k nárůstu.

Další sledovanou oblastí je **doba splatnosti závazků**, která se vyznačuje podobnou situací jako doba splatnosti pohledávek a její vysoké hodnoty mohou vést k poškození firemní pověsti. U tohoto ukazatele je také vidět pokles v roce 2007, zapříčiněný poklesem krátkodobých závazků. Hodnoty v jednotlivých letech jsou přibližně podobné těm u doby splatnosti pohledávek, to znamená, že daná firma má zhruba stejnou platební morálku jako její odběratelé a tak, mimo rok 2008, nevznikala druhotná platební neschopnost.

Ad e) Ukazatele na bázi finančních fondů

Finanční fond je většinou představován čistým pracovním kapitálem, který zastupuje takový kapitál, který je možný využít ke každodennímu chodu firmy. Výsledné hodnoty sledovaných ukazatelů vztahujících se k čistému pracovnímu kapitálu jsou součástí tab. 3.9, která vychází z přílohy č. 10 a grafů, které jsou obsaženy v příloze č. 16.

Tab. 3.9 Výsledné hodnoty ukazatelů na bázi finančních fondů

Ukazatel	Jednotky	Rok		
		2006	2007	2008
Čistý pracovní kapitál	Kč	11 456	14 123	20 617
Rentabilita obratu z hlediska ČPK	%	8,07	7,81	13,55
Podíl ČPK z majetku	%	8,38	10,49	13,41
Rentabilita ČPK	%	71,00	67,78	50,56
Doba obratu ČPK	den	29,06	28,12	48,77

Zdroj: Vlastní zpracování

Čistý pracovní kapitál je představován oběžnými aktivy, od kterých jsou odečteny krátkodobé závazky, což znamená, že se jedná o volné prostředky využitelné při možných

výkyvech, na které je podnik schopen reagovat. Zde je v oblasti čistého pracovního kapitálu vidět pozitivní vývoj, kdy je firma, v rámci svých možností, schopna dostát svým závazkům i při nečekaných situacích. Když vztáhneme čistý pracovní kapitál k tržbám, dostaneme **rentabilitu obratu z hlediska ČPK**, ze které je vidět rostoucí hodnota tohoto ukazatele, což znamená, že se tržby stále více podílí na ČPK. **Podíl ČPK z majetku** je také postupně rostoucí, dochází tedy k nárůstu ČPK k celkovým aktivům, což každoročně zabezpečuje lepší připravenost na nečekané situace. U **rentability ČPK** je vidět klesající tendence výsledných hodnot, což znamená, že vzhledem k růstu ČPK nedochází k tak významnému růstu čistého zisku. Například v roce 2008 se ČPK podílel na čistém zisku 50%, což je oproti roku 2006 o 21% méně. Z pohledu **doby obratu ČPK** dochází k postupnému růstu této doby, což znamená, že např. v roce 2008 je schopnost přeměny ČPK na finanční prostředky 49 dnů, tedy téměř o 20 dnů déle než tomu bylo v předcházejících letech. Cílem je, aby tato doba obratu byla co nejnižší, ale v tomto roce došlo, vzhledem ke snížení tržeb, k výraznému růstu.

Ad f) Ukazatele na bázi cash flow

Ukazatele na bázi cash flow jsou očištěny od vlivů vycházejících z použitých účetních metod a principů a dochází ke snížení jejich citlivosti na finanční vývoj, než tomu je při využití hospodářského výsledku v těchto ukazatelích. Výsledky ukazatelů, z přílohy č. 11, spadajících do této skupiny, jsou uvedeny v tab. 3.10 a v grafu, který je součástí přílohy č. 17.

Tab. 3.10 Výsledné hodnoty ukazatelů na bázi cash flow

Ukazatel	Jednotky	Rok		
		2006	2007	2008
Rentabilita tržeb	%	-9,14	12,67	0,76
Rentabilita celkového kapitálu	%	-9,66	16,95	0,67
Stupeň oddlužení	%	-16,72	31,42	1,35
Rentabilita vlastního kapitálu z CF	%	-47,32	61,95	1,91

Zdroj: Vlastní zpracování

Rentabilita tržeb poměřuje čistý peněžní tok z provozní činnosti a tržby. Výsledky tohoto ukazatele napovídají o finanční výkonnosti firmy. Z pohledu tohoto ukazatele byla firma výkonná zejména v roce 2007. V letech 2006 a 2008 dosáhla záporné nebo příliš nízké hodnoty, což nasvědčuje snížení vnitřního potenciálu podniku. Z ukazatele **rentability celkového kapitálu** vyplývá, že mimo rok 2007 nebyly aktiva firmy schopna vyprodukovat dostatek prostředků ke splácení bankovních úvěrů. Podobné závěry plynou i z výsledků

stupně oddlužení, kdy podle tohoto ukazatele byla firma schopna pokrýt své závazky svými finančními prostředky pouze v roce 2007. Pokles tohoto ukazatele nasvědčuje určité finanční napjatosti v podniku. Také výsledky ukazatele **rentability vlastního kapitálu z CF** vykazují stejnou situaci, kdy nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2007, což znamená, že v tomto roce došlo k největšímu zhodnocení vloženého kapitálu. V roce 2006 byla výsledná hodnota dokonce záporná, vlastní kapitál tedy nepřispěl ke tvorbě zisku z provozní činnosti.

3.8.2 Souhrnné hodnocení a predikce finanční tísně v časovém vývoji

Do kategorie souhrnného hodnocení a predikce finanční tísně byly v rámci teoretické části zařazeny:

- a) Kralickův Quicktest,
- b) Altmanův model.

Ad a) Kralickův Quicktest

Kralickův Quicktest slouží k posouzení celkové finanční situace, protože spojuje několik ukazatelů, na jejichž základě lze charakterizovat situaci daného podniku. V následující tabulce 3.11, která vychází z přílohy č. 18, jsou výsledky za sledované roky. Výsledky jsou také zobrazeny v grafu, který je součástí přílohy č. 19.

Tab. 3.11 Hodnocení Kralickova Quicktestu

ukazatel rok	R1	R2	R3	R4	Body celkem			Průměr		
					Finanční stabilita	Výnosová situace	Celek	Finanční stabilita	Výnosová situace	Celek
2006	3	3	2	4	6	6	12	3	3	3
2007	3	3	2	3	6	5	11	3	2,5	2,75
2008	4	3	2	4	7	6	13	3,5	3	3,25

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků Kralickova Quicktestu vyplývá, že v průběhu let nenastala situace, kdy se daná firma nacházela ve finančních potížích. Při celkovém hodnocení se nacházela v roce 2007 v šedé zóně a v roce 2006 byla na rozmezí mezi šedou zónou a bonitní firmou. V posledním analyzovaném roce došlo ke zlepšení, a proto se ve finanční stabilitě i výnosové situaci zařadila do oblasti bonitní firmy. Z výsledků je vidět, že si firma v průběhu těchto let udržuje stabilní pozici a nic nenasvědčuje vniknutí závažných problémů.

Ad b) Altmanův model

Tento model neboli Z-skóre, slouží jako systém včasné výstrahy, který na základě současných informací definuje budoucí vývoj firmy. V tab. 3.12 jsou uvedeny výsledky tohoto modelu pro jednotlivé roky, vycházející z přílohy č. 20. Grafické zobrazení výsledných hodnot je součástí přílohy č. 21.

Tab. 3.12 Výsledky Altmanova Z-skóre

	Rok		
	2006	2007	2008
Výsledek	1,69	2,15	1,77

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků uvedených v tabulce vyplývá, že se daná firma v průběhu let 2006 až 2008 nacházela v tzv. šedé zóně, kdy nelze přesně definovat, zda firmě hrozí určité ohrožení. Nelze to ani poznat z jednotlivých hodnot, které by se přikláněly k možnosti finanční prosperity nebo problémům, neboť jsou dostatečně vzdáleni od obou hodnot.

3.8.3 Srovnání s konkurenčním subjektem a odvětvovými výsledky

Dalším krokem k posouzení finanční situace je srovnání s konkurenční firmou a popřípadě i s výsledky dosahovanými v rámci odvětví, ve kterém daná firma působí. Zde ovšem nastává již zmíněný problém zdroje informací. Veškeré výkazy bývají do sbírky listin obchodního rejstříku vkládány až se zpožděním a finanční analýzy MPO ČR jsou zpracovány také s určitou prodlevou. Tyto skutečnosti umožňují firmám realizovat takové srovnání až se zpětnou platností, takže slouží pouze jako určitý zdroj informací o vývoji v minulosti.

Při výběru toho nejvhodnějšího konkurenta ke srovnání se ovšem může vyskytnout problém, který nastal i zde. Jedná se o to, že většina firem působících ve stavebnictví se řídí tzv. hospodářským rokem, který začíná v březnu nebo dubnu. Tato skutečnost vede k obtížnému hledání takové firmy, která se jako auditovaná firma řídí kalendářním rokem, neboť by se údaje, se kterými by se pracovalo, nevztahovaly ke stejnému období a snížila by se jejich vypovídací schopnost. Pro realizaci tohoto benchmarkingu byla vybrána firma MEKOS GROUP, a.s., která má téměř shodné zaměření a také hodnoty celého odvětví. Popis konkurenční firmy a odvětví - stavebnictví, spolu s jeho charakteristikou, jsou součástí

přílohy č. 22. Výsledky benchmarkingu u doporučených ukazatelů jsou uvedeny v tab. 3.13, která vychází z příloh č. 25 až 27 a grafy k tomuto srovnání jsou v příloze č. 28.

Tab. 3.13 Výsledné hodnoty ukazatelů v rámci benchmarkingu

	Klopsy, s.r.o.			MEKOS GROUP, a.s.			Stavebnictví ³⁸		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Rentabilita vlastního kapitálu	0,30	0,26	0,17	0,13	0,19	0,31	0,18	0,16	0,17
Krytí zásob dlouhodobým kapitálem	-9,04	-4,92	-1,19	-9,93	0	-5,58	1,74	1,53	2,27
Likvidita II. stupně	1,13	1,18	1,25	0,78	0,70	0,72	1,26	1,19	1,27
Doba splácení dluhu	5,92	5,2	5,75	15,22	7,74	7,81	7,14	8,47	7,83
Úrokové krytí	0	0	11,89	4,16	5,64	11,48	23,59	7,85	13,7

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výsledků prostorového srovnání vyplývá, že v oblasti rentability dosahuje auditovaná firma i přes klesající tendenci lepších výsledků, než je tomu v rámci celého odvětví i konkurenční firmy, která ovšem v roce 2008 dosáhla výrazného růstu. Podobných dobrých výsledků dosáhla auditovaná firma také u likvidity II. stupně (pohotovosti), která se drží na úrovni odvětvových hodnot a splňuje podmínku pro bezpečné podnikání. V kategorii doby splácení dluhu byly výsledky analyzované firmy ve srovnání s odvětvím a konkurenční firmou nejlepší, ale i tak se jedná o dosti vysoké hodnoty. Ukazatel úrokového krytí má v tomto případě nižší vypovídací schopnost, neboť v prvních dvou letech se ve firmě nevyskytly nákladové úroky, ale při srovnání roku 2008 byly výsledky uspokojivé, protože zisk před zdaněním a úroky daného roku byl schopen pokrýt vzniklé úroky téměř 12krát. Nejhorších výsledků bylo dosaženo u ukazatele krytí zásob dlouhodobým kapitálem, kde je doporučená výsledná hodnota rovna jedné. Zde se daná firma dostala z počátku do značně záporných hodnot, které se ovšem postupem času začaly zlepšovat. To znamená, že vzniklé zásoby nejsou dostatečně financovány dlouhodobým kapitálem, který je využíván spíše k financování dlouhodobých aktiv a i ta jsou také financována krátkodobými zdroji. Z pohledu srovnání s odvětvovými výsledky se jedná o výrazně nedostačující hodnoty. V porovnání s konkurenční firmou byly dosažené výsledky na začátku sledovaného období přibližně na stejné úrovni a postupem času došlo ke zlepšení.

³⁸ Do roku 2008 byla jednotlivá odvětví členěna podle Odvětvové klasifikace ekonomických činností (OKEČ), která byla 1. ledna 2008 nahrazena Klasifikací ekonomických činností (CZ-NACE). V rámci finančních analýz zpracovaných MPO ČR za roky 2006-2008, ze kterých byly čerpány informace pro realizaci benchmarkingu, bylo využito členění podle OKEČ.

3.9 Návrh doporučení

Na základě uskutečněného auditu se jeví jako nejvíce problémovou oblastí zejména okamžitá a běžná likvidita dané společnosti, která je vyvolaná zejména velkým množstvím krátkodobých závazků a snižujícím se objemem peněžních prostředků. Tato skutečnost vede k zamyšlení, zda by tato situace nešla zlepšit s pomocí využití factoringu, který vzhledem k dlouhé době splatnosti pohledávek z obchodního styku a jejich narůstajícímu objemu, nevyjímaje těch po lhůtě splatnosti, může jako zdroj krátkodobého financování, za určitý poplatek, přispět ke zlepšení finanční situace podniku a tím i platební schopnosti, což může také přispět ke snížení závazků a tedy zadluženosti.

Kromě likvidity se může jevit, jako ne zcela vyhovující oblast rentability nákladů, která nasvědčuje velké nákladovosti. I přes skutečnost, že hodnoty tohoto ukazatele postupem času kolísají a na nižší výsledek roku 2008 mělo vliv snížení tržeb a nárůst zisku, je vhodné se zaměřit na tuto oblast a popřípadě využít metody k řízení nákladů. Významnost této oblasti také vzrůstá proto, že se trh neustále mění a dle požadavků zákazníků se mění i režijní náklady. Základem k dobrému řízení nákladů je jejich identifikace a poznání míst s jejich velkou spotřebou. S takto vymezenými náklady lze dále pracovat například pomocí využití metody ABC – Activity Based Cost, která na základě kalkulací přiřazuje náklady jednotlivým aktivitám.

3.10 Předání výsledků

Závěrečným krokem celé realizace auditu je předání souhrnného hodnocení odpovědné osobě nebo skupině osob. V tomto případě se jedná o jednatelku společnosti, která působí v provozovně dané firmy. Předání výsledků auditu spočívá zejména ve zhotovení a předání závěrečné zprávy, která může být v případě žádosti doplněna o určitou formu prezentace, která spočívá ve slovním výkladu zjištěných skutečností s případným využitím grafických nástrojů.

3.10.1 Závěrečná zpráva

Závěrečná zpráva je vyhotovena na základě zjištěných skutečností vztahujících se k danému auditu. Veškeré informace obsažené v této zprávě vychází ze všech zpracovaných šetření, analýz a rozborů, které jsou vždy ke každému auditu uchovány ve spisech, které umožňují i opětovné nahlédnutí. Závěrečná zpráva by měla být vyhotovena v určité podobě, která bude odpovídat požadavkům osob kterým je určena a bude v předem definované struktuře, spolu s titulní stranou, obsahovat veškeré stěžejní informace, doporučení, závěr a přílohy doplňující samotný text.

Závěrečná zpráva vyhotovená k výše realizovanému auditu, vycházející z doporučených vzorů písemností při realizaci interního auditu ve veřejné zprávě, je součástí přílohy č. 29. [27]

3.10.2 Prezentace

Prezentace představuje určitý doplněk k předání výsledků, protože s pomocí vzájemného slovního a grafického vyjádření lze shrnout stěžejní skutečnosti a ty lze v případě potřeby detailněji rozebrat a vysvětlit.

Po předání všech zpráv a případné prezentaci je vhodné vyhotovit záznam z projednání závěrečné zprávy, obsahující zjištění z vykonaného auditu. Tento záznam může mít předem nadefinovanou formu. Jako vzor je v příloze č. 30 uveden příklad takového záznamu, který vychází ze vzoru pro interní audit ve veřejné zprávě. [27]

3.11 Hodnocení auditních činností a monitoring realizace návrhů

Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o interní audit jedné oblasti a ten není zabezpečován útvarem interního auditu, ale pouze pověřeným pracovníkem, ten nebude mít zřejmě příležitost ke sledování a hodnocení nápravných opatření, které popřípadě vyplynuly ze zjištění v rámci auditu. Na druhou stranu, hodnocení auditních činností může probíhat ústní nebo písemnou formou po skončení každého auditu a to na základě podaných výkonů a výsledném zpracování závěrečné zprávy.

4. Shrnutí, návrhy a doporučení

Tato kapitola obsahuje shrnutí kroků, návrhy a doporučení pro realizaci finančního auditu ve stavební firmě, protože finanční audit, jako podnikovou aktivitu, je potřeba plánovat a připravit, aby celá činnost probíhala v návazných krocích, které směřují k poznání současné situace a určení možných kroků vedoucích ke zlepšení situace.

4.1 Shrnutí

Při definování jednotlivých kroků finančního auditu a jejich návaznosti byl podkladem přístup k organizaci auditu podle Dvořáčka a Kafky. Navržené kroky jsou součástí kapitoly „Návrh postupu finančního auditu“ který se i v průběhu implementace ukázal jako reálný a je graficky zobrazen v obr. 3.1. Základem je nadefinování faktorů, které působí na stavební firmy. V rámci stavebnictví se jedná zejména o sezónnost, konkurenci, velikost a strukturu pohledávek a závazků. Z těchto poznaných vlivů vychází plánování průběhu auditu a to zejména jeho četnost a způsob zabezpečení. Z poznání problémových oblastí pohledávek a závazků vyplývá významnější zaměření na tyto oblasti.

Následuje plánování jednotlivých kroků auditu, potřebných zdrojů a způsobu zabezpečení, na což navazuje samotná realizace finančního auditu. Zahájení auditu spočívá ve vyhotovení a předání programu auditu odpovědné osobě, v tomto případě jednatele společnosti. Tento program auditu má určitou formální podobu a poskytuje informace o realizaci auditu, jednotlivých krocích a organizování průběhu auditu. Na základě tohoto programu je zahájen samotný proces finančního auditu, který spočívá nejdříve v přípravě, tedy sběru informací (účetní výkazy) se kterými se dále pracuje a seznámení se s výsledky předcházejících auditů, aby mohly být výsledky posuzovány z hlediska časového vývoje.

Z takto provedené přípravy se plynule přechází k výpočtu zvolených ukazatelů, které jsou rozděleny do šesti skupin. Jedná se o ukazatele rentability, zadluženosti, likvidity, aktivity a ukazatele založené na bázi finančních fondů a cash flow. Jednotlivé skupiny zahrnují výběr těch nejvýznamnějších ukazatelů, které mohou být postupem času doplněny o další ukazatele. Následuje výpočet ukazatelů vztahujících se k souhrnnému hodnocení, kdy je na základě vybraných ukazatelů provedeno celkové zhodnocení podnikové situace. V tomto případě se jedná o Kralickův Quicktest a Altmanovo Z-skóre, což jsou nejpoužívanější

modely. I tyto mohou být postupem času doplněny o další modely nebo zcela nahrazeny. Všechny realizované výpočty je vhodné pro lepší orientaci graficky zobrazit pomocí sloupcového nebo spojnicového grafu, ze kterého názorně vyplývá vývoj sledovaného ukazatele. Dále je vhodné realizovat se zpětnou platností benchmarking, tedy srovnání v prostoru, srovnávající výsledky dosažené auditovanou firmou, konkurentem a odvětvím. Tento typ srovnání s konkurencí lze ovšem vykonávat jen pro celoroční vývoj a to vzhledem k dostupnosti informací. Pouze analýza odvětvových hodnot umožňuje čtvrtletní srovnávání, neboť finanční analýzy vypracované Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR jsou vypracovávány ve čtvrtletních intervalech.

Při analýze výsledků dosažených danou firmou se ukázala jako problémová oblast zejména okamžitá a běžná likvidita a i přes klesající tendenci nákladovost. Ostatní oblasti dosahovaly vzhledem k současné podnikové a hospodářské situaci přijatelných hodnot, nebo žádoucího vývoje, mimo ukazatelů cash flow, v rámci nichž docházelo, i přes nárůst čistého peněžního toku z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami, k výrazným výkyvům v průběhu analyzovaných let vlivem změn stavu nepeněžních položek pracovního kapitálu, tedy krátkodobých závazků, pohledávek a zásob. V rámci souhrnného hodnocení si firma vedla v analyzovaných letech dobře, nebyla ohrožena a do budoucna není patrná možnost bankrotu. Při hodnocení s konkurenční firmou a hodnotami dosažených v odvětví dosahovala daná firma ve většině sledovaných oblastí přijatelných hodnot, zejména u likvidity II. stupně a doby splácení dluhu.

Na analýzu výsledků navazuje návrh doporučení, která vychází ze všech zjištěných skutečností a měly by, při jejich realizaci, vést ke zlepšení situace. Na auditorovi je pouze navrhnout tyto kroky, ale samotná jejich implementace je zcela na vedení společnosti, které může daná opatření přijmout, zamítnout nebo pozměnit.

Na základě zjištěných výsledků bylo navrženo zaměření na likviditu a nákladovost v rámci společnosti. To spočívá v přísunu finančních prostředků s pomocí využití factoringu, což zvýší množství finančních prostředků, s nimiž lze splácet vzniklé závazky a dále využití metod pro poznání a řízení nákladů, jako například Activity Based Cost.

Ze všech takto zpracovaných informací je poté vyhotovena závěrečná zpráva, která je následně, po seznámení se zjištěními, předána vedení společnosti. Tato závěrečná zpráva by

měla mít určitou formální úpravu a strukturu, aby obsahovala v určitých sekcích (úvod, zjištění, doporučení, závěr a přílohy) všechny potřebné informace. Vypracovaná závěrečná zpráva se shrnutím zjištěného stavu a návrhy je součástí přílohy č. 29. Průběh předání závěrečné zprávy může být doplněn o prezentaci, která s využitím grafických prostředků a slovního výkladu doplní písemný obsah závěrečné zprávy. Po předání výsledků je vhodné vytvořit záznam z projednání závěrečné zprávy, který má také určitou formu a slouží jako doklad o seznámení vedení společnosti jak o průběhu auditu, tak o výsledcích a návrzích z něho vyplývajících. Tímto krokem končí samotný průběh auditu, který může být završen hodnocením spokojenosti vedení společnosti s realizací průběhem auditu. Toho hodnocení může být provedeno ústní nebo písemnou formou a je určeno realizátorovi finančního auditu.

4.2 Návrhy a doporučení

Tato kapitola obsahuje návrhy a doporučení vedoucí k efektivní a úspěšné realizaci finančního auditu jak za současných podmínek, tak i v budoucnu. Jedná se o tyto návrhy:

1) Četnost a zabezpečení realizace

Při zohlednění sezónnosti nabízených služeb, je vhodné, jak již bylo uvedeno, realizovat tyto audity finanční situace v čtenějších množstvích a to mimo roční hodnocení také například ve čtvrtletních intervalech. Tato četnost vede k realizaci auditů vlastním zaměstnancem, neboť by při realizaci čtvrtletních auditů s využitím outsourcingu výrazně vzrostly náklady. Je ale nutné tuto možnost přímo nevylučovat, protože postupem času se může situace změnit a bude například potřeba jednorázově získat odborné stanovisko člověka s určitým nadhledem.

2) Způsob zabezpečení

K realizaci výpočtů, které vychází ze získaných dat z účetních výkazů, vede jejich zpracování v programu Excel, který umožňuje přednastavení vzorců a tím zrychlení práce. Existuje také řada softwarových produktů specializovaných na finanční analýzy a souhrnné hodnocení podnikové situace, které mohou díky provázanosti s účetním softwarem rychle a pružně analyzovat aktuální stav. Přehled vybraných softwarových produktů je uveden výše v textu v tab. 3.4.

3) Záznam průběhu a výsledků je jednotlivých kroků auditu

Velmi důležitou aktivitou je archivace materiálů vztahujících se k vykonaným krokům auditu, jako jsou sběr a zpracování informací, početní operace, analýza výsledků, grafy, závěry a návrhy, které musí být uloženy ve složce vytvořené pro jednotlivé audity, aby mohl kdokoli a kdykoli nahlédnout a pracovat se těmito skutečnostmi.

4) Dokumentace

Pro úspěšnou realizaci auditu je také vhodné využívat předem nadefinované dokumenty, jako je program auditu, závěrečná zpráva a záznam z projednání závěrečné zprávy. Tyto tiskopisy slouží jako významný zdroj informací a to vede k potřebě jejich určité formální stránky, která bude plně vyhovovat potřebám a odpovídat zvyklostem společnosti.

5) Rozšíření interního auditu

Vzhledem k současné hospodářské situaci je vhodné se zabývat poznáváním vlastního vývoje a tato aktivita lze mimo finanční oblast rozšířit do dalších oblastí, např. operací, jakosti ekologie atd., což by postupem času vedlo k vytvoření útvaru interního auditu a certifikaci zaměstnanců.

6) Certifikace

V současné legislativě není definována nutnost mít k výkonu funkce interního auditora certifikát, ale v případě zvyšování kvalifikace lze získat certifikát CIA, který je podmíněn složením zkoušky skládající se ze 4 částí. Tato zkouška se vztahuje k teorii a praxi interního auditu, problematice managementu a informačních systémů, financím, účetnictví a ekonomii. Další podmínkou je minimálně dvouletá praxe v interním auditu, kdy je stanoven také ekvivalent dvouleté výuky interního auditu na vysoké škole nahrazující 1 rok praxe. Cena tohoto certifikátu je pro člena Českého institutu interních auditorů Kč 25 000,- a pro nečlena Kč 35 000,-. [47]

7) Útvar interního auditu

Útvar interního auditu je vhodné vytvořit zejména v případě rozšíření interního auditu do jiných oblastí a certifikace zaměstnance v dané problematice. V takovém případě je vytvoření tohoto útvaru závislé na zaměření a velikosti daného podniku, kdy se podřízenost tohoto útvaru odvíjí od modelu podnikového řízení a je nutné zohlednit potřebu nezávislosti a objektivnosti interního auditu na ostatních útvarech.

5. Závěr

Sledování finanční situace v současné době nabývá na významu a stává se důležitou součástí finančního řízení. Vzhledem k tomu bylo cílem diplomové práce navrhnout průběh realizace hodnocení finanční situace podniku s využitím finančního auditu. Audit finanční situace podniku, jako jeden z mnoha auditů využitelných v rámci interního auditu, představuje významný zdroj informací a možnost zhodnocení podnikové situace. Všechny informace plynoucí z takového auditu mohou posloužit jako základ k systému včasné výstrahy, jakožto procesu, který je na základě postupných kroků schopen identifikovat problémové oblasti a rizika s potřebou aktivních zásahů.

Na začátku této práce byl nejdříve teoreticky popsán princip interního auditu spolu se způsobem jeho organizování. Následoval bližší pohled na finanční audit jak z pohledu jeho významu, tak i metod a postupů využitelných při jeho realizaci. Z takto vymezených teoretických poznatků byl v aplikační části navržen a zároveň implementován soubor návazných kroků vedoucích k realizaci finančního auditu od fáze jeho plánování až po předávání výsledků a hodnocení procesu auditu.

V rámci implementace navrhovaného finančního auditu za období let 2006 až 2008 byla zhodnocena oblast rentability, zadluženosti, likvidity, aktivity, čistého pracovního kapitálu a cash flow. Dále bylo provedeno souhrnné hodnocení s využitím Kralickova Quicktestu, Altmanova Z-skóre a také benchmarking u doporučených vzorců v rámci výsledků dosažených u konkurenční firmy a celého odvětví. Z výsledků tohoto auditu vyplynulo, že výsledky roku 2008 byly ovlivněny aktivitami v rámci podnikové výstavby, tedy nárůstem dlouhodobého majetku a také poklesem tržeb vyvolaného zhoršující se hospodářskou situací. V průběhu let dosahovala auditovaná firma v mnohých oblastech dobrých výsledků, kromě likvidity, rentability vlastního kapitálu a nákladů, doby splatnosti pohledávek, závazků a cash flow, které se v těchto letech vyznačovalo výraznými výkyvy.

Pro oblast nákladovosti a likvidity, na kterou má také vliv dlouhá doba splatnosti pohledávek, byly navrženy způsoby řešení, které by v případě jejich zavedení přispěly ke zlepšení stávající situace. Jedná se možnost využití služeb factoringových společností a také metody zabývající se poznáním a řízením nákladů.

Během implementace auditu došlo ke splnění několika hlavních bodů „krizového desatera“, které by mělo v současné době pomáhat vedení společnosti činit správná rozhodnutí. Jedná se o provedení analýzy, hodnocení výkonnosti, návrh řízení a snížení nákladů, snaha snižovat pohledávky a závazky a všechny zjištěné informace komunikovat v rámci společnosti.

Kroky navržené k uskutečnění auditu, se vzhledem k jejich implementaci, ukázaly jako schopné realizace, a proto dané stavební firmě nic nebrání v jejich uplatnění v praxi. I přes doporučovanou čtvrtletní realizaci, může být tento audit uskutečňován v takovém časovém rozpětí, které bude dané firmě vyhovovat dle její vytíženosti. Také rozsah analyzovaných ukazatelů a metod se může měnit dle potřeb firmy. Jedná se tedy o pružný systém, schopný reagovat na nastalé situace a potřeby firmy.

Věřím, že navržený postup auditu a také jeho samotná realizace poskytne společnosti Klopsy, s.r.o. nový pohled na možnost získávání informací, neboť jejich význam v současné době, narůstajícího konkurenčního tlaku, výrazně roste.

Seznam použité literatury

Publikace

1. DVOŘÁČEK, J. *Audit podniku a jeho operací*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 165 s. ISBN 80-7179-809-6.
2. DVOŘÁČEK, J. *Interní audit a kontrola*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. 201 s. ISBN 80-7179-805-3.
3. DVOŘÁČEK, J.; KAFKA, T. *Interní audit v praxi*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2005. 236 s. ISBN 80-251-0836-8.
4. GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 987-80-86929-26-2.
5. HÁJEK, K. *Interní audit: základní informace o řízení rizik*. 1. vyd. Vyškov: I. Spirová, 2003. 15 s. ISBN 80-239-1953-9.
6. MARINIČ, P. *Finanční analýza a finanční plánování ve firemní praxi*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2008. 191 s. ISBN 978-80-245-1397-3.
7. MEIGS, B. W.; WHITTINGTON, R. O.; PANY, K.; MEIGS, F. R. *Principles of Auditing*. 9. vyd. Boston: IRWIN, 1989. 732 s. ISBN 0-256-06803-8.
8. MIKOVCOVÁ, H. *Controlling v praxi*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. 183 s. ISBN 978-80-7380-049-9.
9. MÜLLEROVÁ, L. *Auditing pro manažery, aneb, proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. 1. vyd. Praha: ASPI a.s., 2007. 136 s. ISBN 978-80-7357-308-9.
10. NEJEZCHLEBA, M.; a kol. *Jak sestavovat a číst hospodářské a finanční rozbor podniku*. Ostrava: AKS, 1994. 68 s. ISBN 80-85798-17-4.
11. RAFFEGEAU, J.; DUFILS, P.; MÉNONVILLE, D. *Finanční audit*. Přel. Z. Buchlovská. 1. vyd. Praha: HZ, 1996. 120 s. ISBN 80-86009-02-5.
12. RICCHUITE, D. N. *Audit*. Přel. L. Janečková, M. Třaskalík. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1994. 792 s. ISBN 80-85605-86-4.
13. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 144 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

14. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
15. SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera – finanční analýza v řízení firmy*. 2. vyd. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8.
16. SCHIFFER, V. *Vnitřní kontrolní systém: významný nástroj ochrany majetku a hospodaření účetních jednotek*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009. 224 s. ISBN 978-80-7357-436-9.
17. SOUČEK, Z. *Firma 21. století*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2005. 258 s. ISBN 80-86419-88-6.
18. TRUNEČEK, J.; a kol. *Interní manažerský audit*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 148 s. ISBN 80-86419-58-4.

Tištěná periodika

19. DVOŘÁKOVÁ, B.; SIKORA, P. Audit stavebních firem. *Auditor*, 2007. roč. 14, č. 5, s. 16-21. ISSN 1210-9096.
20. KUS, V. Co může přinést spolupráce externího a interního auditu. *Auditor*, 2008, roč. 15, č. 10, s. 4-5. ISSN 1210-9096.
21. PAVLOUŠEK, R. Interní audit v časech krize. *Interní auditor*, 2009, roč. 13, č. 3, s. 25-26. ISSN 1213-8274.
22. PricewaterhouseCoopers. Tipy pro řízení podniku v době krize. *Auditor*, 2009, roč. 16, č. 1, s. 24-26. ISSN 1210-9096.

Elektronické zdroje

23. Český institut interních auditorů. *Co je interní audit?* [online]. 2009. [cit. 2009-11-30]. Dostupný z WWW: <<http://www.interniaudit.cz/ciia/>>.
24. Český statistický úřad, Olomouc. *Statistická ročenka Olomouckého kraje 2009* [online]. prosinec 2009. [cit. 2010-02-12]. Dostupný z WWW: <[http://www.olomouc.czso.cz/xm/edicniplan.nsf/t/7F004B2A81/\\$File/71101109.pdf](http://www.olomouc.czso.cz/xm/edicniplan.nsf/t/7F004B2A81/$File/71101109.pdf)>.
25. Český statistický úřad, Zlín. *Statistická ročenka Zlínského kraje 2009* [online]. prosinec 2009. [cit. 2010-02-12]. Dostupný z WWW: <[http://www.zlin.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/80003CB2DB/\\$File/72101109.pdf](http://www.zlin.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/80003CB2DB/$File/72101109.pdf)>.

26. Český statistický úřad. *Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)*. [online]. 24. ledna 2008 [cit. 2010-04-07]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/FA003936CC/\\$File/021608.pdf](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/FA003936CC/$File/021608.pdf)>.
27. Ministerstvo financí ČR. *Etický kodex interního auditora a přehled doporučených vzorů písemností používaných při výkonu interního auditu a při následných opatřeních s tímto auditem souvisejících* [online]. 2002. [cit. 2010-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/EKVzory.pdf>>.
28. Ministerstvo spravedlnosti ČR. *MEKOS GROUP a.s. -Výroční zpráva 2008* [online]. 10. 12. 2009. [cit. 2010-03-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/getFile?listina.@sICis=800272209&listina.@rozlisi=pdf&listina.@klic=6cffb81f1781c819a3521b96cd750f56>>.
29. Ministerstvo spravedlnosti ČR. *MEKOS GROUP a.s. -Výroční zpráva 2007* [online]. 15. 12. 2008. [cit. 2010-03-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/getFile?listina.@sICis=800217797&listina.@rozlisi=pdf&listina.@klic=f70743240aaf9def854b752b8e455786>>.
30. MPO ČR. *Analýza vývoje ekonomiky ČR a odvětví v působnosti MPO za rok 2008* [online]. duben 2009. [cit. 2010-03-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument47753.html>>.
31. MPO ČR. *Bechmarkingový diagnostický systém finančních indikátorů INFA* [online]. 2005. [cit. 2010-02-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/ebita/>>.
32. MPO ČR. *Finanční analýza průmyslu a stavebnictví za rok 2006* [online]. duben 2007. [cit. 2010-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument19696.html>>.
33. MPO ČR. *Finanční analýza průmyslu a stavebnictví za rok 2007*. [online]. leden 2009. [cit. 2010-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument43538.html>>.
34. MPO ČR. *Finanční analýza podnikové sféry za rok 2008* [online]. říjen 2009. [cit. 2010-03-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument66391.html>>.
35. PricewaterhouseCoopers. *Průzkum trhu – Interní audit: Příprava na externí hodnocení kvality* [online]. listopad 2006. [cit. 2010-02-11]. Dostupný z WWW: <http://www.pwc.com/cs_CZ/cz/interni-audit/pruzkum-trhu-interni-audit-2006.pdf>.
36. Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR. *Vyhodnocení průzkumu aktuálního stavu naplnění výrobního programu a odhad dopadu na výsledek roku 2009* [online]. červen 2009. [cit. 2010-03-05]. Dostupný z WWW: <http://www.sps.cz/RDS/_PDFDoc/Vyhodnoceni-pruzkumu_24_6_09.pdf>.

Další elektronické a jiné zdroje

37. <http://www.ewizard.cz/financni-analyza.html>
38. http://www.atlascon.cz/index.php?page=software_equanta
39. http://www.arkontakt.cz/FA_popis.htm
40. <http://www.atlantispc.cz/fanalyza.html>
41. <http://www.finance.cz/>
42. <http://www.otrubova-audit.cz/>
43. <http://www.auditbrno.cz/>
44. <http://sites.google.com/site/ekojuris/>
45. <http://www.kgroup.cz/index.php?link=uvod>
46. <http://www.mekos.cz/>
47. <http://www.interniaudit.cz/>
48. Interní firemní dokumentace
49. Výroční zprávy analyzované firmy za roky 2006, 2007, 2008

Seznam zkratek

atd.	a tak dále
aj.	a jiné
CIA	Certified Internal Auditor – certifikovaný interní auditor
CK _{kr}	cizí krátkodobý kapitál
CF	cash flow
CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností (Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes)
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČR	Česká republika
ČSN EN	česká státní norma a evropská norma
ČSÚ	Český statistický úřad
DIN	Deutsches Institut für Normung – německý národní normalizační orgán
EVA	ekonomický zisk
HV	hospodářský výsledek
ISO 9001	mezinárodní norma (ISO – International Organization for Standardization – Mezinárodní organizace pro standardizaci)
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
např.	například
OKEČ	Odvětvová klasifikace ekonomických činností
PP	peněžní prostředky
ROA	rentabilita celkového kapitálu
ROC	rentabilita nákladů
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROCE	rentabilita dlouhodobého investovaného kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
VK	vlastní kapitál
VZZ	výkaz zisku a ztráty
WPS	Welding Procedure Specification – specifikace postupu svařování

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́домі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne .....

.....
Kateřina Slatinová

Adresa trvalého pobytu studenta:

Křenovice 60, 752 01 KŘENOVICE

Seznam příloh

Příloha č. 1	Organizační struktura
Příloha č. 2	Program auditu
Příloha č. 3	Rozvaha k 31.12 v celých tisících Kč
Příloha č. 4	Výkaz zisku a ztráty k 31.12 v celých tisících Kč
Příloha č. 5	Přehled o peněžních tocích k 31.12 v celých tisících Kč
Příloha č. 6	Ukazatele rentability
Příloha č. 7	Ukazatele zadluženosti
Příloha č. 8	Ukazatele likvidity
Příloha č. 9	Ukazatele aktivity
Příloha č. 10	Ukazatele na bázi finančních fondů
Příloha č. 11	Ukazatele na bázi cash flow
Příloha č. 12	Graf ukazatelů rentability
Příloha č. 13	Graf ukazatelů zadluženosti
Příloha č. 14	Graf ukazatelů likvidity
Příloha č. 15	Graf ukazatelů aktivity
Příloha č. 16	Grafy ukazatelů na bázi finančních fondů
Příloha č. 17	Graf ukazatelů na bázi cash flow
Příloha č. 18	Kralickův Quicktest
Příloha č. 19	Graf Kralickova Quicktestu
Příloha č. 20	Altmanovo Z-skóre
Příloha č. 21	Graf Altmanova Z-skóre
Příloha č. 22	Charakteristika odvětví a konkurenční firmy
Příloha č. 23	Zkrácená rozvaha a VZZ konkurenční firmy k 31.12 v celých tis. Kč
Příloha č. 24	Rozvaha a VZZ odvětví
Příloha č. 25	Ukazatele pro benchmarking u auditované firmy
Příloha č. 26	Ukazatele pro benchmarking u konkurenční firmy
Příloha č. 27	Ukazatele pro benchmarking v odvětví
Příloha č. 28	Grafy benchmarkingu
Příloha č. 29	Závěrečná zpráva
Příloha č. 30	Záznam z projednání závěrečné zprávy